2011
ТРАВЕНЬ
№5 (222)

УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

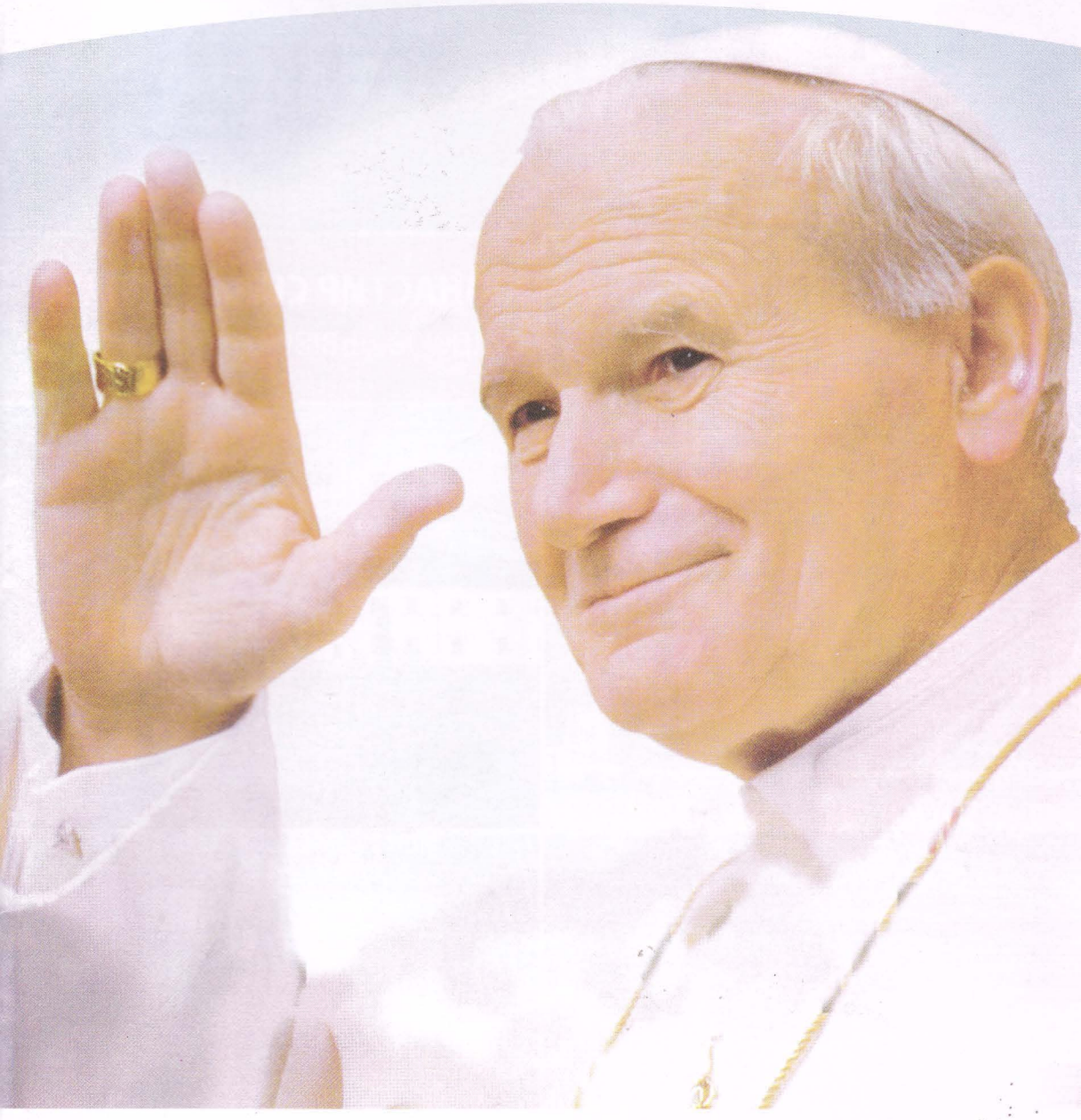

ЧИ ВАРТО РОБИТИ ДОБРО «СВОЄМУ БЛИЖНЬОМУ»

ПАСХАЛЬНЕ ПРИВІТАННЯ ГЛАВИ УГКЦ

Я БАЧУ ВАСИЛІЯН ЯК ПОТУЖНУ МОБІЛЬНУ СИЛУ... Блаженніший Святослав

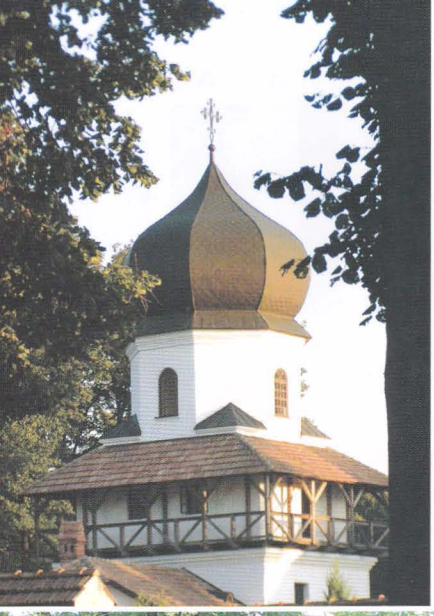

МОНАСТИР СВ. МИКОЛАЯ
с. Крехів Львівська обл.

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА ... 3

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЧЕРВЕНЬ ... 6

Покровитель на червень:
ПРАВЕДНИЙ ЙОВ, 19 ТРАВНЯ ... 7

ВЕЛИКОДНЄ ПОСЛАННЯ URBI ET ORBI (МІСТУ І СВІТУ) ПАПИ БЕНЕДИКТА XVI ... 8

ВЕЛИКОДНЄ ПОСЛАННЯ ... 10

о. Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ
ЄВАНГЕЛІЯ ... 11

о. Анастасій КАБАЛЬ, ЧСВВ
ПСАЛМИ ПРО ВОСКРЕСІННЯ ГОСПОДНЄ ... 13

«УГКЦ – ЛАБОРАТОРІЯ ЕКУМЕНІЗМУ» ... 14

Христина МИХАЛЮК
ЖІНОЧНІСТЬ, МАТЕРИНСТВО, СВЯТІСТЬ... ... 15

о.Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ
«БУТИ СПРАВЖНІМИ ДРУЗЯМ БОГА» ... 18

о. Володимир СЕРЕМЧУК
СИЛА ВІРИ І МОЛИТВИ ... 20

о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ
РУКИ САТАНИ Й ПРОТИВНИКІВ БОГА ... 21

МАМА ... 25

СОН ... 26

КОНКУРС «СТОРІНКАМИ СВЯТОГО ПИСЬМА» ... 28

МІСІОНАРЧИКОВА ПОШТА ... 28

ЗАГАДКА «МАМИНЕ СВЯТО» ... 30

Віктор ЗАХАНДРЕВИЧ
ПРО БОЖЕСТВЕННЕ ТА МИРСЬКЕ: ДЕЯКІ РОЗДУМИ ... 31

ОТЕЦЬ НАВКРАТІЙ КРИЖАНОВСЬКИЙ, ЧСВВ – ДУШПАСТИР УКРАЇНЦІВ КАНАДИ ... 34

«ЦЕРКВА В ДОРОЗІ» ... 36

НАСТАНОВИ СВ. ІВАНА ЗОЛОТОУСТОГО (IV СТ.) ПРО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ... 38

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
МАТИ І ДІТИ ... 42

Віра ІЛЬНИЦЬКА
ОДРУЖЕННЯ З ЛЮБОВ'Ю ... 47

ПОДЯКИ ... 49

Леся ШТИКАЛО
КРОСВОРД «ЛЬВІВ – 755» ... 50

НА ОБКЛАДИНЦІ: Блаженний Іван Павло II

ЗАСТУПНИКИ БОЖІ МОЛЯТЬСЯ ЗА НАС

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
головний редактор

Христос воскрес!

У травні єднаймося у спільній молитві до Пресвятої Богородиці та блаженного Івана Павла II, римського папи, який увів Католицьку Церкву у третє тисячоліття християнства та був свідком та протагоністом нових політичних обставин у світі.

«При хресті Ісусовім стояла мати Ісуса... Побачивши матір та учня, що його любив Ісус, каже до учня: «Ось мати твоя» (Ів 19,27). Це слово, сказане у найважчі хвилини агонії, Ісус Христос спрямував до всіх своїх улюблених учнів. Тим відкрив нам нову дійсність, бо сам, воплотившись від Пречистої Богородиці, залишився з нами у Церкві згідно із своїм словом «Ось я з вами по всі дні аж до кінця віку» (Мт 28,...). Ця зміна настала у болях на хресті, під яким стояла Пресвята Богородиця, подібно, як схилилася над новонародженим Ісусом у вивлеємській печері. На відміну від того часу, Христа містичного, присутнього в Церкві, народжувала в болях і стражданнях. Так народжений, Він постав по-справжньому присутнім у своєму містичному тілі. Марія, яка стояла під хрестом на початку існування Церкви, зродила її подібно містичним способом, тому й стала Матір'ю Церкви. Не так важливо, чи ми Її приймаємо за свою матір, чи ні, адже вона стла матір'ю об'єктивно, незалежно від будь-чиєї думки чи переконання. Нам потрібно просто прийняти цей факт і пам'ятати про нього. Саме тому травень присвячуємо Богородиці, щоб пригадати, що вона є нашою правдивою Матір'ю і звертаємося до неї з прохання про охорону і любов, якими нас огортає і відкриває нам шлях до Божої ласки.

1 травня для нас також стає важливим днем, коли блаженним проголошено папу Івана Павла II. Ставши єпископом Рима у важкий період так званої холодної війни, Папа поставив собі за мету привернути свободу, особливо релігійну свободу всім людям, які стогнали під гнітом релігійних переслідувань в цілому світі, особливо на територіях, які перебували під владою урядів соціалістичного

блоку. Його молитва, сміливість та витривалість підняли на боротьбу мільйони людей у цілій Східній Європі і це врешті спричинилося до розпаду Радянського союзу та падіння тоталітарних режимів його сателітів. Ми зустрілися з новими викликами сучасності – від голоду і бідності до новітніх небезпек тероризму. Папа молитвою та власним моральним авторитетом постійно впливав на світові політично-суспільні відносини. Третє тисячоліття християнства саме завдяки поставі Івана Павла II відкриває нову надію для християн та цілого світу. Вдивляючись в його образ, ми зможемо навчитись якомога краще навчитись наслідувати Христа і Пресвяту Богородицю в сучасному світі. Тому молитва до нового блаженного в Католицькій Церкві додає нам мужності у щоденному житті вірно виконувати Божу волю і поширювати Слово Боже, закликаючи людей до покаяння і прийняття Царства Божого до свого серця. Тим більше недоречно звучать деякі голоси, які, не дивлячись на прискіпливий процес підготовки до беатифікації, висловлюють в Україні протести щодо неї і забруднюють чисте і світле ім'я цього блаженного.

Тим більше, що Іван Павло II, моливо, як жодний інший папа римський, вчинив дуже багато для нашої країни та народу. Вже від початку свого понтифікату він звертався до українців із підбадьоренням і заохоченням до визнавання віри і продовженням вірності Римському Архиєрееві та святій Католицькій Церкві. Всі пам'ятають урочисту літургію в базиліці святого Петра в Римі, присвячену тисячоліттю хрещення Руси-України, яку в 1988 році відслужив Святіший Отець разом із єпископами Української Греко-католицької Церкви. Також його візит до України в 2001 році та слова, якими старався підтримати українців на шляху утвердження державної незалежності та християнської моралі в нашому народі. Беручи глобально, своїм візитом Іван Павло II накреслив проект подальшого розвитку нашого народу і Церкви в Україні та на поселеннях, виконуючи який, ми якнайточніше зможемо пізнавати і осягати Божу волю.

Христос закликає нас дбати про свій народ, оскільки своїх апостолів посилає хрестити не тільки окремих людей, а народи. Молитва до Богородиці і нового заступника нашого народу, яким був на землі і залишається в небі Іван Павло II, буде першим якісним кроком у такому дбанні і слуханні Божого Слова. ■

МІСІОНАР
УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

Головний редактор:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Відповідальний секретар:
Ігор САВ'ЯК

Редакційна колегія:
о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ
о. Йосафат ХАЙМИК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

Літературне редагування:
Христина МИХАЛЮК

Коректура:
Віктор ПОЛЄТКО

Дизайн та комп'ютерна верстка:
Олег ПЕЛЕНИЧКА

Фото:
бр. Іпатій ВАЩИШИН, ЧСВВ

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Часопис виходить раз у місяць

Передплатний індекс – 23959

Адреса редакції:
м. Львів, 79019, вул. Б. Хмельницького, 36
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел/факс: 272-46-94
e-mail: misionar@ukr.net, misionarchik@i.ua
URL: www.osbm.in.ua

Підписано до друку 31.04.2011 Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. Фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. Тираж 5500 прим.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів
у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян
«Місіонер». 80300, Львівська обл., м. Жовква,
вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела. Редакція зберігає за собою право виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

©Журнал «Місіонар», 2011

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

**О, Божественне Серце Ісуса!
У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня як винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.**

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішний день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, заступники України, моліть Бога за нас!

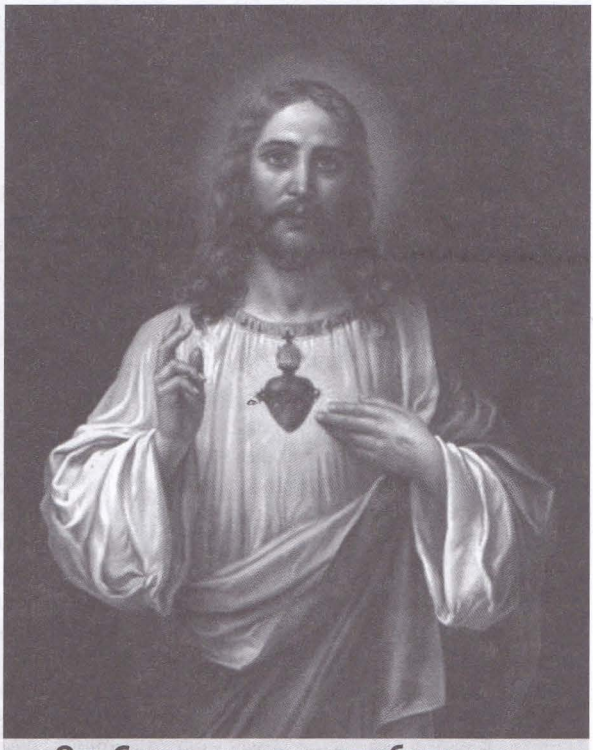

Ось Серце, що так полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ТРАВЕНЬ

(З благословення Святішого Отця)

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб працівники засобів комунікації завжди з пошаною ставилися до правди, солідарності й гідності кожної особи.

МІСІЙНИЙ: Щоб Господь дарував Церкві в Китаї витривалість у вірності Євангелію та зростання в єдності.

МІСЦЕВИЙ: Щоб молоді люди, прагнучи достатку, вкладали більше зусиль в інтелектуальний розвиток і були ініціативними.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЧЕРВЕНЬ

(З благословення Святішого Отця)

о. Христофор ГАНИНЕЦЬ,ЧСВВ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб священики, з'єднані з Серцем Христа, завжди були правдивими свідками турботливої і милосердної Божої любові.

Апостол Павло пише: «Бог Отець вибрав нас перед заснуванням світу, щоб ми були святі й бездоганні перед ним у любові. Він призначив нас наперед для себе на те, щоб ми стали його синами через Ісуса Христа, за рішенням своєї доброї волі, на хвалу слави своєї благодаті, якою він обдарував нас у любім своїм Сині. У Ньому маємо відкуплення Його кров'ю, відпущення гріхів, згідно з багатством його благодаті, що її вилив на нас щедро у всій мудрості та розумі. (Еф. 1, 3-8).

В такому сенсі спасіння кожної людини має важливе значення. Серцем справжнього християнина, прибраного сина Божого, священика мають керувати слова: «Люби ближнього твого, як себе самого». І саме тоді християнство буде здорове та зріле, і свідчитиме всьому світові, що Христове серце б'ється грудях Його послідовників. ■

МІСІЙНИЙ: Щоб Святий Дух покликав до місійної діяльності з-посеред наших спільнот багатьох осіб, готових цілковито посвятити себе поширенню Божого Царства.

Вічне життя має дві фази: початкову, яка існує тепер, і досконалу – в майбутньому світі. І це життя тісно пов'язане з вірою. Хто вірує, має життя вічне і переходить до нього з гріховної смерті. Отже, віра – це умова і наслідок вічного життя і Царства Божого, яке є в нас. Тому з цього випливає наступне: якщо Бог є в нас, то ми перебуваємо з Ним у спільноті, а це позначається на стосунках з іншими людьми.

Для людей, які ще не просвітлені Христовим вченням і є далекі від такої спільності з Богом, з-поміж існуючих богопосвячених спільнот Святий Дух кличе тих, які готові цілковито присвятити себе поширенню вістки про Царство Боже. Христос, який є причиною нашого нового життя, чинить, що особа, покликана до такої місії, стає немов "alter Christus" – другий Христос, стає вмістилищем Пресвятої Трійці. А цього зразка для своєї душі бажає кожен християнин і Христова Церква загалом. Потрібно тільки бути відкритим на ласку, яку дає Господь. ■

МІСЦЕВИЙ: Щоб покликання хлопців і дівчат до богопосвяченого й свяченичого стану залишалося незалежним від впливу сучасної культури, яка часто релятивізує дійсність і робить нездатною молоду особу до відкриття на божественне.

Нелегко сучасній молодій людині почути: «Ходи за мною!» А навіть якщо і почує ці слова, то важко дати відповідь. Причиною мовчання є багатоголосся іншого походження, яке атакує з усіх боків хлопців і дівчат. «Роби кар'єру, виходь заміж, створюй сім'ю, народжуй дитину, сідай за комп'ютер, іди на дискотеку, лягай спати», – варіантів може бути безліч. «Візьми Святе Писання, класичні твори відомих письменників, залишся деякий час наодинці і послухай, що каже тобі розум» – таке часто відмовляються чути. Життєвий ритм теперішнього часу спонукає молодих людей до руху і задоволення, які ведуть часом до поспіхом прийнятих рішень і вибір свого майбутнього. Молоде покоління надає перевагу тим пріоритетам, за якими женеться більшість, а це далеко не завжди є критерієм правильності обраного шляху. Вникати в суть речей немає часу – от і вибирають те, що має «гарну обгортку». Але коли настає час «їсти середину», тоді починаються труднощі, нарікання і незадоволення собою. Тому так важливо знайти час, захотіти почути Творця і своє серце, щоб потім дати відповідь розумом і вірою, а не пожинати до кінця життя наслідки помилок. ■

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЧЕРВЕНЬ

МУЧ. ТЕОДОСІЯ, 11 червня

Свята мучениця Феодосія Тирська постраждала в 307 році. 11 червня святкуємо перенесення її мощей в Константинополь, а пізніше до Венеції.

Сталося це під час гонінь християн, яке тривало вже п'ять років. Сімнадцятилітня Феодосія підійшла до засуджених на каторгу послідовників Христа, які знаходилися у преторії. Був день Пасхи, і мученики говорили про Царство Боже. Свята Феодосія просила їх пом'янути її, коли вони стануть перед Господом.

Воїни, побачивши, що дівчина вклонилася в'язням, схопили її і відвели до правителя Урбана. Правитель змушував дівчину принести жертву ідолам, але вона відмовилася, визнаючи свою віру в Христа. Тоді святу передали на жорстокі катування, тіло її розшарпували залізними кігтями так, що оголили кістки. Мучениця мовчки і з радісним обличчям переносила страждання, а на другу пропозицію правителя принести жертву ідолам відповіла: "Божевільний, адже я спромоглася приєднатися до мучеників!" Тоді дівчину з каменем на шиї вкинули у море, але ангели піднесли її з морської безодні. Розгніваний правитель наказав віддали мученицю на поталу звірам, але мучителі, побачивши, що звірі її не чіпають, відрубали їй голову. Вночі свята Феодосія з'явилася своїм батькам, які намагалися вмовити свою дочку не йти на страждання. У світлому одязі, з вінцем на голові і сяючим золотим хрестом у руці мученица сказала: "Дивіться, якої великої слави ви хотіли мене позбавити!"

ВЕЛИКОДНЄ ПОСЛАННЯ URBI ET ORBI (МІСТУ І СВІТУ) ПАПИ БЕНЕДИКТА XVI

У Твоє воскресіння, о Христе, небеса і земля хай радіють!»
(Літургія Часів)

Дорогі брати і сестри в Римі та в усьому світі!

Великодній світанок приносить нам вже відому, а, водночас, завжди нову вістку: «Христос воскрес!» Відлуння цієї події, що сталася в Єрусалимі дві тисячі років тому, продовжує звучати в Церкві, яка зберігає живою в серці зворушливу віру Марії, Матері Ісуса, віру Марії Магдалини та інших жінок, які першими побачили порожній гріб, а також віру Петра та всіх апостолів.

Навіть тепер – у нашу епоху надсучасних засобів інформації – в основу християнської віри закладено ту саму звістку, тобто свідчення сестер і братів, які спочатку побачили усунутий камінь і порожній гріб, потім таємничих посланців, які підтвердили, що Ісус, Розп'ятий, воскрес, і, врешті, Він особисто, Учитель і Господь, живий у тілі, явився Марії Магдалині, двом учням на дорозі в Емаус, а, згодом, усім

одинадцятьом учням, у світлиці Тайної Вечері (пор. Мр 16,9 - 14).

Воскресіння Христа – це не плід міркування або містичного явлення, це – справжня подія, яка, безумовно, виходить поза межі історії, але вона відбувається в якийсь конкретний момент історії і викарбовує в ній незабутній слід. Світло, що осліпило вартових, які охороняли гробницю Ісуса, подолало межі часу і простору. Це особливе божественне світло розвіяло пітьму смерті і принесло у світ сяйво Бога, промінь Істини і Добра.

Як промені сонця навесні, сприяють появі і зросту зародків зелені на галузках дерев, так сяйво, що виходить з Воскресіння Христа дає силу і сенс кожній людській надії, усім сподіванням, бажанням і задумам. Тому весь Всесвіт радіє сьогодні, опинившись у нурті весни людства, що стає виразом тихої пісні слави створіння. Великоднє Алілуя, що лунає у Церкві, подорожуючій дорогами світу, висловлює тиху радість Всесвіту, а, зокрема, і прагнення кожної людської душі, щиро відкритої на Бога і вдячної за Його нескінченну доброту, красу й істину.

«У Твоє воскресіння, о Христе, небеса і земля хай радіють!» На цей заклик прославлення, який лине з серця Церкви, тепер голосно «небеса» відгукаються: спільноти ангелів, святих і блаженних поділяють одноголосно нашу радість. На небесах все проймає мир і радість. Але не все так само, на жаль, на землі! Тут, у нашому світі, цьому алілуя Великодня ще суперечать стогін і крики, що доносяться з численних обставин страждань: злиднів, голоду, хвороб, воєн та насильства. Але і заради цього Христос помер і воскрес! Він також помер за гріхи сьогодення, і воскрес для викупу наших сучасних подій. Тому моє пасхальне послання, ніби пророче слово, хоче торкнутися всіх, а особливо, тих народів та спільнот, які переживають скрутну годину, щоб Воскреслий Христос відкрив їм шлях до свободи, справедливості і миру.

Нехай Земля, що першою пройнялася світлом Воскреслого, наповниться радістю. Сяйво Христа нехай сягне навіть народів Близького Сходу, щоб світло миру і людської гідності перемогли пітьму розбрату, ненависті і насильства. У Лівії нехай дипломатія і діалог зупинять зброю, а на весь час конфлікту сприяють доступу до гуманітарної допомоги для тих, хто страждає від наслідків протистояння. У країнах Північної Африки і Близького Сходу всі громадяни, особливо молодь, нехай докладають зусиль, дбають про спільний добробут, будуючи суспільство, в якому не буде місця для бідності, а кожен політичний вибір надихатиметься пошаною до людської особистості. Численних емігрантів і біженців, змушених покинути родинні вузи і близьких, прибуваючи з різних африканських країн, нехай торкнеться солідарність, а людей доброї волі нехай спонукає благодать відкрити власні серця на гостинність та забезпечити в дусі солідарності і співпраці нагальні потреби численних братів і сестер; усім, хто вже докладає зусиль і дає приклад для інших так робити, нехай дійде наша підтримка і пошана.

Нехай відродиться мирне співіснування серед населення Республіки Кот-д'Івуар, якому негайно слід вийти на шлях примирення і прощення, щоб залікувати глибокі рани, заподіяні недавнім спалахом насильства. Нехай Японія віднайде розраду і надію, долаючи сумні наслідки недавнього землетрусу, а також країни, які останнім часом пережили стихійні лиха, що заклали страждання і відчай.

Нехай небеса і земля радіють прикладом тих, хто страждає від протиріч або навіть від переслідувань за власну віру в Господа Ісуса. Вістка про Його переможне Воскресіння нехай додасть їм мужності і переконання.

Дорогі брати і сестри! Воскреслий Христос йде перед нами до нового неба і нової землі (пор. Об 21:1), де, врешті, всі ми житимемо, як єдина родина і діти одного Отця. Він з нами до кінця часів. Ходімо за Ним, у цьому стражденному світі, співаючи Алілуя. У нашому серці є радість і горе, на наших обличчях є сміх і сльози. Така наша земна дійсність. Але Христос воскрес, Він живий і йде поруч із нами. Отож, ходімо, співаючи і вірно виконуючи наші обов'язки в цьому світі, а, водночас, не зводячи погляд з небес. ■

Щасливої Пасхи для всіх Вас!

ВЕЛИКОДНЄ ПОСЛАННЯ

Високопреосвященним і Преосвященним Владикам,
всесвітлішим, всечеснішим та преподобним отцям,
преподобним ченцям і черницям, дорогим у Христі мирянам
Української Греко-Католицької Церкви

Христос воскрес!

«Воскресіння день – просвітімося люди!
Пасха Господня, Пасха, від смерті бо до життя
І від землі до небес Христос Бог нас перевів, –
Перемоги пісню співаємо!»
Воскресна Утреня, Канон Пасхи

Сьогодні, у день світлого празника Христового Воскресіння, цими словами Канону Пасхи Свята Церква прославляє свого Спасителя, який воскрес із мертвих. Подібно як і колись, у перший день створення світу, нині із темряви гробу, що звичайно є темрявою небуття, розпачу і безвиході, засяяло божественне і несотворене світло життя. «Воскресіння день – просвітімося люди!» Це світло Божества, яке випромінює із пошматованого і зараненого, але воскреслого тіла Ісуса, пронизує сьогодні всіх нас, проникає у нашу особисту темряву гріха, немочі, безнадії та зневіри і просвічує, оживляє та воскрешає – відкриває двері до нового життя.

Пасха Господня, яку ми сьогодні святкуємо, є запрошенням воскреслого Христа йти за Ним від смерті до життя. Сьогодні Він, як новий Мойсей, кличе нас покинути єгипетське рабство і служіння всьому тому, що забирає у нас гідність дітей Божих. Слуга Божий Папа Іван Павло II, врочистий акт зарахування якого до лику блаженних – беатифікація – відбудеться 1 травня цього року, назвав це сучасне невільництво культурою смерті, тобто сукупністю правил сучасного життя, які пропагують насилля над ненародженими і хворими, поширюють зневагу християнської сім'ї та моралі, відбирають нашу свободу Божих дітей, примушують плазувати перед різноманітними земними ідолами та кумирами сучасності.

Цього року, святкуючи десятилітній ювілей приїзду цього святця до України, пригадаймо собі його девіз: «Христос – дорога, правда і життя!» та його батьківські слова, якими він наставляв нас на дорогу життя, записану в десяти Божих Заповідях. Пасха Господня – це рух

цим шляхом, це початок мандрівки від землі до небес. А здійснюється цей рух силою Божою, яка сьогодні здолала найсильніше у цьому світі – саму смерть. «Від смерті бо до життя, і від землі до небес Христос Бог нас перевів». Не стіймо осторонь цього божественного прогресу, не даймо викинути себе на узбіччя життя фальшивими приманами, і тоді у цій пасхальній процесії, як об'єднаний Божий люд, вийдемо разом із нашим Спасителем від землі до небес.

Дорогі у Христі сини і доньки Української Греко-Католицької Церкви! У цей світлий день, прямуючи назустріч воскреслому Христові, ми не йдемо мовчки – ми «перемоги пісню співаємо»! Як важливо для нашого народу, що живе на різних континентах і сьогодні часом є розгубленим, пригніченим та зневіреним у власній гідності та силі, заспівати цю урочисту пасхальну пісню перемоги! Нехай сьогодні її величні слова вирвуться з кожного українського серця, пройнявши душу й тіло, і полинуть до небес. Бо ж у воскреслому Спасителеві є сила, незламність і перемога українського духу. «Господь – просвічення моє і спаситель мій. Кого маю боятися?» – співає пророк Давид (Пс. 26, 1).

Нехай ця пасхальна пісня перемоги залунає сьогодні у кожному нашому домі, у кожній родині! Разом із пасхальною писанкою та благословенним хлібом несімо її сьогодні убогим і стражденним, в'язням і тим, хто поневіряється на рабських роботах, хворим і тим, хто сумує та плаче під тягарем щоденних життєвих хрестів. Нехай сила воскреслого Спасителя, який сьогодні переможно виходить із запечатаного гробу, буде вашим світлом, вашою силою та вашою піснею! ■

Христос воскрес!

+ СВЯТОСЛАВ
Дано у Києві,
при Патріаршому соборі Воскресіння Христового,
7 квітня 2011 року Божого,
на празник Благовіщення Пречистої Діви Марії

ЄВАНГЕЛІЯ

Продовження
Початок ч.1-4 за 2011

о. Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ

3. Другий період: передавання спогадів про Ісуса у християнських спільнотах

«Отож апостоли, після вознесіння Господа, те все, що Він сказав і вчинив, передали слухачам з тим повним розумінням, що ним вони самі втішалися, ознайомлені зі славними подіями Христа і навчені світлом Духа істини» (Догматична конституція Dei Verbum, 19).

Генерація апостолів (30-70 рр. після Христа)

Життя Ісуса закінчилося трагічно. Хрест виглядав кінцем, але насправді так не було. Його учні бачили Його після смерті. Він воскрес. Це був той досвід, який викликав у них спогади про ту всю дорогу, яку вони пройшли разом з Ним, але вже у новому світлі. Його слова і чуда поступово набували глибшого, більш автентичного значення. Це були слова і знаки (чуда) воскреслого Сина Божого.

Цей період історії християнства характеризується швидким поширенням християнської благовісті, що своєю чергою спричинилося до зародження християнських спільнот. Книга Діянь апостолів описує основні етапи цього процесу поширення: Самарія (Ді. 8,4-28); прибережний район Палестини (Ді. 11,19-30); Мала Азія та Греція (Ді. 13-20); і, нарешті, Рим (Ді. 28, 11-31). У 50-му році після Христа, коли минуло тільки двадцять років від Його смерті, християнство поширилося у всій східній частині імперії.

Поширення Євангелія було справою різних християнських груп, які відрізнялися між собою. Єрусалимська спільнота, керована групою апостолів, була більш з'єднана зі своїм юдейським корінням. У Галилеї та Сирії християнські спільноти не почувалися настільки пов'язаними з Єрусалимом та його традиціями, лише зі вченням Ісуса, якого вони дуже старанно дотримувалися. Зі свого боку, група

еллінів, яку становили юдеї з-поза меж Юдеї, проголошувала, що християнська новина прорвала кордони юдаїзму. Діалог між цими різноманітними формами розуміння християнства не завжди був легким і простим (див. Ді. 15; Гал. 2,11-16), але спричинився до окреслення контурів християнської Церкви.

Спогади про Ісуса передавалися та зберігалися в різних середовищах життя цих спільнот: проповідуванні, катехизі та літургії. Християнські місіонери, які йшли проголошувати добру новину, розповідали про чуда, які чинив Ісус, повторювали Його притчі та повчання, намагалися показати, що в Ньому сповнилися старозавітні пророцтва. У спільнотах всі бажали знати якомога більше про Ісуса, з деталями того, що Він зробив і чого навчав, як пройшли останні роки Його життя... Зібрані навколо стола Євхаристії, спогадували безперестанку ці слова та чуда, що в нових обставинах та у новому середовищі виявляли все своє багатство.

Євангельські традиції

В апостольський період утверджувалась традиція повчань Ісуса, народжена перед Пасхою. Деякі з тих повчань були згруповані за своєю подібністю у формі чи змісті (напр. Лк. 6,20-22.24-26). До інших було додано просту розповідну структуру, і вони набули форми коротких повчальних історій (напр. Лк. 9,57-62). Ці слова Ісуса для християнських спільнот вже були священною Традицією, тому їх коментували і пристосовували до ситуацій, у яких вони жили, використовуючи методи, які використовувалися у юдаїзмі при поясненні Писання. Так, наприклад, слова, якими Ісус кликав своїх учнів (Мр. 1,17), призвели до виникнення перших оповідань про покликання (Мр. 1,16-20; Мт. 4,18-22), а пізніше – до ширшої розповіді (Лк. 5,1-11), що насправді є розповідним коментарем згаданих слів (Лк. 5,10).

В цей час почалася також традиція діянь Ісуса. Учні були їх свідками, тому знали їх та розповідали про це іншим. Так зродилися оповідання про чуда, центральна ідея оповідань про страждання і т. д. Різноманітні обставини, в яких жили християнські спільноти, спричинялися до того, що деякі середовища були більш сприятливими, щоб пригадувати ті чи інші розповіді. Так, наприклад, у елліністичних спільнотах більше пригадувалися розповіді про чуда, тому що саме знакам, які робив Ісус, в тому середовищі надавали більшого значення.

Інший дуже важливий спосіб пояснення євангельських традицій у той час – це цитування та зіставлення з Писанням. Не можемо сумніватися, що більша частина перших адресатів Євангелія знали Закон Божий, і що поширення та утвердження християнства відбувалося у полеміці з юдаїзмом. Більшість послань святого апостола Павла стосуються саме цього питання. Християнські місіонери та ними створені спільноти відчували необхідність доводити, що Писання пророкувало про смерть і воскресіння Ісуса (1 Кор. 15,3-5), і користувалися при цьому тими ж методами, що і юдеї.

Нарешті, в цей час починають формуватися малі колекції (збірки) притч (Мр. 4), суперечок (Мр 2,1 – 3,6) або чудес (Мр. 5). Виникають також малі розповідні одиниці, як, наприклад, розповідь про страждання. Ці колекції було набагато важче запам'ятовувати, і саме з цієї причини почали їх записувати.

Найважливішою з усіх цих є збірка повчань Ісуса, відома під назвою Джерело Q (з нім. Quelle – «джерело»). Хоча згадане джерело не знаходимо в жодному з рукописів, словесні збіги між Матеєм та Лукою, коли не залежать від Марка, приводить до думки, що обидва мали спільне джерело, яке містило повчання та притчі Ісуса. Це мав бути дуже подібний документ до того, що ми називали вище: апокрифічне Євангеліє повчань у найдавнішій версії (напр. Євангеліє від Томи). Він міг послужити як базовий для деяких християнських спільнот Галилеї близько 50 року після Христа і, напевно, не був єдиною колекцією такого типу, якою могли користувалися спільноти.

Вірність Переданню

Протягом апостольського періоду авторитетом, що гарантував вірність Традицій, був Господь (1 Кор. 7,10; 11,23). Автентичність слів Ісуса та його чудес було тим, що турбувало перших християн, бо вони були свідомі того, що передають священну Тра-

дицію, яку не можна було змінювати за чиїмось примхами.

Один з прикладів такої турботи зустрічається у способі передавання святого апостола Павла традиції про Тайну Вечерю: «Я бо, що прийняв від Господа, те й передав вам» (1 Кор. 11,23а). Святий Павло використовує два дієслова (отримати і передавати), які використовувалися у равинських школах, вказуючи на вірну та священну Традицію. Цей факт показує дві речі: що перші християни вважали спогади про Ісуса священною Традицією та що намагалися достовірно її передавати. Ця ж сама термінологія зустрічається в 1 Кор. 15,2, вводячи традицію про смерть та воскресіння Ісуса.

(продовження буде)

ПСАЛМИ ПРО ВОСКРЕСІННЯ ГОСПОДНЄ

о. Анастасій КАБАЛЬ, ЧСВВ

Книгу Псалмів можна назвати найстаршим молитовником, з якого вже віками люди моляться. Дослідники Святого Письма цю Книгу називають також синтезом релігійного досвіду вибраного народу у якому зібрані всі головні події Старого Завіту та пророцтва, які звершуються у Новому Завіті. У псалмах говориться про Непорочну Дівицю, яку будуть прославляти всі народи (Пс. 45), вони сповіщають про прихід Спасителя (Пс. 2) та Христові страждання (Псс. 88, 22). Псалми пророкують також про Воскресіння (Псс. 10, 16, 30, 98, 114) та Вознесіння Господнє (Пс. 24).

Знаходячись у часі Великодніх свят звернемо увагу на те, що говорять Псалми про Воскресіння Христове. Отож, найбільш безпосереднім пророцтвом про Воскресіння Господнє є 16-й псалом. Псалмоспівець Давид каже, що Бог його не залишить у Шеолі, не дозволить йому там зотліти, він переконаний, що Бог його воскресить. Апостол Павло, говорячи свою науку про Воскресіння Господнє, звертається власне до цього псалма кажучи: «Ісуса Назарянина, якого… ви видали і вбили руками беззаконних, прибивши до хреста, його Бог воскресив, порвавши пута смерти,… Бо Давид про нього казав:… ти не зоставиш душі моєї в аді і не даси твоєму святому бачити зотління» (Ді 2, 22-27). Цей псалом святий Павло згадує також підчас своєї промови у синагозі в Антіохії: «Давид же, служивши свого часу волі Божій, помер і був прилучений до своїх предків, і зітління бачив. Той же, що його Бог воскресив, не бачив зітління» (Ді 13, 36-37).

Інший псалом у якому говориться про смерть або про велику загрозу смерті, від якої Бог визволяє – псалом 30-ий. «Господи, ти вивів із Шеолу мою душу і оживив мене з-поміж тих, що сходять у яму» (ст. 4). У словах цього псалма християни вбачають померлого і воскреслого Христа, Який дарував життя також тим, які перебували у темряві, і Який дарує життя всім тим, які у Нього про це просять.

У 98-му псалмі закликається до прослави Господа, Який учинив чуда, Який своєю правицею переміг і явив спасіння перед очима в народів: «Псалми співайте Господеві на гуслах, на гуслах і голосом співу! Струмками й під звуки рогу, ликуйте перед царем Господом! Нехай заграє море та його повнота, світ і його мешканці. Ріки нехай у долоні плещуть і разом нехай ликують гори» (стт. 8-8). Найбільшим чудом, яке Бог учинив – є Воскресіння Господа Нашого Ісуса Христа, яке прославляє весь сотворений Ним світ.

Колись єврейський народ рядками псалмів оспівував Господа-спасителя, якого вони очікували. Сьогодні християни цими ж рядками псалмів підчас Богослужінь, особливо воскресних, прославляють Христа, Який народився від Діви Марії, страждав, помер і воскрес задля нашого спасіння: «Воскликніте Богові, вся земле! Співайте славу імени його, воздайте йому хвалу преславну (Пс. 66, 2); Устане Бог, і розсипляться вороги його, а ненависники його з-перед його обличчя розбіжаться (Пс. 68, 2); Цей день учинив Господь, радіймо й веселімся в ньому!» (Пс. 118, 24).

«УГКЦ – ЛАБОРАТОРІЯ ЕКУМЕНІЗМУ»

З візиту Блаженнішого Святослава до Святішого Отця Бенедикта XVI

Як повідомили на «Радіо Ватикан», 30 березня 2011 р. на площі Святого Петра у Ватикані під час загальної аудієнції відбулася перша зустріч новообраного Верховного Архиєпископа Києво-Галицького Блаженнішого Святослава Шевчука з Папою Бенедиктом XVI. Участь в аудієнції взяв о. Василій Ковбич, протоархимандрит Василіянського Чину святого Йосафата. На зустріч прибули також численні вірні УГКЦ – духовенство та миряни.

Вітальні слова понтифік промовив українською мовою. «З великою радістю вітаю сьогодні Блаженнішого Святослава Шевчука, нового Верховного Архиєпископа Києво-Галицького, разом з єпископами та вірними, які його супроводжують. Запевняю мою постійну молитву, щоб Пресвята Трійця уділяла повноту дарів, зберігаючи в мирі та злагоді любий український народ», – цими словами Святіший Отець Венедикт XVI розпочав своє привітання для вірних УГКЦ, які прийшли на загальну аудієнцію 30 березня 2011 р., очолювані новим Главою і Отцем Блаженнішим Святославом, разом з іншими єпископами та духовенством.

Далі Папа звернувся до нового Верховного Архиєпископа Києво-Галицького, промовляючи італійською мовою. Він сказав:

«Ваше Блаженство, Господь покликав Вас до служіння та проводу цієї знатної Церкви, що є частиною того народу, який понад тисячу років тому отримав Хрещення у Києві. Я впевнений, що Ви, просвітлені діянням Святого Духа, очолюватимете свою Церкву, провадячи її у вірі в Ісуса Христа згідно з власною традицією та духовністю, в сопричасті з Петровою Столицею, яка є видимим вузлом цієї єдності, задля якої численні сини і доньки не пошкодували навіть віддати своє життя.

В ці хвилини з признанням згадую улюбленого брата Блаженнішого кардинала Любомира Гузара, вислуженого Верховного Архиєпископа.

За заступництвом Пречистої Діви Марії Богородиці молюся про Боже благословення для Вас, Ваших єпископів, священиків, ченців та черниць і всіх вірних».

«Слава Ісусу Христу», – християнським привітом, знову промовляючи українською мовою, Бенедикт XVI закінчив своє звернення до єрархів, духовенства і мирян УГКЦ, а тоді підвівся та легким поклоном привітав Главу УГКЦ із супроводом, а помахом руки – всіх вірних, які тим часом співали «Многая літа!».

Після закінчення загальної аудієнції Блаженніший Святослав разом з єпископами особисто привіталися зі Святішим Отцем.

Редактор «Радіо Ватикан» о. Йосафат Хаймик, ЧСВВ, перед прибуттям Вселенського Архиєрея спілкувався з Блаженнішим Святославом. Отець Йосафат запитав Блаженнішого: «Що для Вас як новообраного Глави нашої Церкви означає голос Папи, який тут протягом століть лунає з площі святого Петра?» Блаженніший відповів: «Цей голос наслідника апостола Петра, який має особливу харизму утверджувати у вірі, особливо для мене, молодого Глави нашої Церкви, це є певність скали. Коли ми будемо разом, ми не похитнемося. Я щиро сподіваюся, що так, як у минулому це сопричастя, ця єдність з Папою, з Апостольською Столицею, з наслідником апостола Петра, були кріпостю нашої Церкви, так ця кріпость буде теж проявлятися і нам багато добра може принести в майбутньому».

Далі о. Йосафат запитав: «Єдність духа і віри, яка іде з Апостольської Столиці і про яку говорить апостол Павло, зокрема в контексті церковної єдності між християнами, – яке значення має вона для Української Греко-Католицької Церкви?» На це Блаженніший відповів: «Святіший Отець Венедикт назвав нашу Церкву «лабораторією екуменізму». Таким чином, розбудовуючись, розростаючись у своїй самобутності, наша Церква може заманіфестувати цілому світові ту єдність нерозділеної Церкви, яка була єдиною, але та єдність була у різноманітності».

На завершення Блаженніший висловив слова вдячності усім людям, які молилися за Церкву: «…стоячи на тому місці, куди мене послав Господь, я відчуваю такий зв'язок, такі струни, які єднають мене з кожною душею, яка за мене молилася, і особливо тут, сьогодні в Римі ті струни виграють таку чудову мелодію».

Після завершення аудієнції Блаженніший Святослав Шевчук разом з членами постійного синоду УГКЦ та іншими владиками помолилися перед гробом святого апостола Петра та святого священномученика Йосафата, а далі мали окрему зустріч з вірними, що зібралися на площі святого Петра. Після многоліття та молитви за український народ Глава УГКЦ звернувся до присутніх з коротким привітальним та подячним словом і запросив на Святу Літургію у храмі св. Софії. ■

За матеріалами «Радіо Ватикан»

ЖІНОЧНІСТЬ, МАТЕРИНСТВО, СВЯТІСТЬ...

Христина МИХАЛЮК

Тема, над якою будемо роздумувати в цих рядках, дивним чином вплітається у тематику свят, які випадають на цей місяць. Так, немов іронія в бік усіляких «святків» – відгомонів минулої епохи, день 1 травня отримує свого небесного покровителя – Святішого Отця Івана Павла II. Через тиждень після цього дня, у другу неділю травня святкуємо День Матері, а цьогоріч він поєднується – випадково в часовому значенні і не випадково у своєму сенсі – з неділею мироносиць. Нарешті, ще через 2 тижні випадає неділя однієї жінки – самарянки, яка знайшла особливе місце у євангельській історії. Отож, тема цих рядків буде «жіночою», особливим чином пов'язаною з Днем матері і опертою на навчання Церкви, зокрема в особі вже святого Івана Павла II, апостольський лист якого «Про гідність і покликання жінки» (1988 р.) є для подібних роздумів особливо актуальним.

Питання, яке хочемо розглянути, надто широке, щоб це зробити в одній статті, тому обмежимось окремими штрихами в заданих вище «календарних» межах.

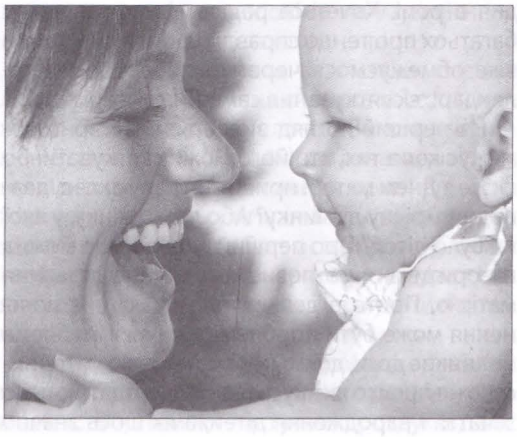

А хочеться почати з апології Дня Матері. Молодше покоління читачів, напевно, зі шкільної парти пам'ятає, що до цього свята в школах організовувалися якісь виступи, на уроках трудового навчання чи образотворчого мистецтва школярам задають завдання малювати відкритки чи власноруч виготовляти подарунки своїм матерям тощо. Але діти виростають, і робити паперові тюльпани їм стає нецікаво, до того ж – ця постійна плутанина в голові: в першу чи в другу неділю травня маємо зателефонувати мамі, відвідати бабусю?

А от ще два місяці тому ми були свідками святкового «буму», який викликає Восьме березня – з усіма акціями в магазинах, тортиками і тюльпанчиками в руках представників сильної статі, біг-бордами, вітаннями по телефону так, щоб чула уся маршрутка, до кого лине привітання – до матері, тещі, братової, колеги по роботі чи коханої… Раз ми вже в контексті маршрутного таксі, то скажемо, що навіть у міжнародний жіночий день там не менше представниць прекрасної половини людства, які їдуть стоячи – святково одягнуті, на каблуках, з макіяжем. І на них, таких гарних, дивляться чоловіки. Сидячи, звичайно. Парадокси нашого часу…

Не будемо вдаватися в історію появи свята 8 Березня, яка, як відомо, є доволі сумнівною і з певними не зовсім приємними для самих же жінок деталями. Залишимо осторонь і різні анекдоти, які викривають оту спокусу звести пошану до жінки виключно до цього одного дня в році. Хочеться радше відстояти думку багатьох про те, що справді гідним жінки, якщо вже обмежуємося червоним кольором у календарі, є святкування саме Дня матері.

На перший погляд видається, що воно обмежує коло тих, хто його може святкувати. Бо як же з Днем матері привітати, наприклад, дванадцятирічну дівчинку? Або літню жінку, у якої не було дітей? Про перший випадок ще можна говорити як про певне потенційне ставання матір'ю. Проте в деяких випадках таке пояснення може бути проблематичним. Проблема не зникне доти, доки ми не приймемо материнство не просто як якусь біологічну здатність до зачаття і народження дітей, а як щось значно глибше і прекрасніше. Адже відомо, що кожна жінка вже зі самої своєї природи, свого буття жінкою глибоко «позначена» материнством на рівні різних сфер свого існування. Це проявляється в особливостях її психіки, ставлення до світу і до людей, її емоційної сфери, життєвого вибору тощо. Візьмемо хоча б той факт, що маленькі хлопчики бавляться переважно машинками і поїздами, а дівчатка – закутують в «пеленки» ляльок, тулять їх до серця, співають колискові і чомусь вірять, що вони від того засинають, і стишують голос, аби не розбудити, не злякати своїх іграшкових «доць»… Маленькій дівчинці ще далеко до того, щоб стати матір'ю, але прояви турботи, відповідальності у неї виникають вже тоді. Хіба це не свідчить, що материнство, за словами Івана Павла II, пов'язане з особистою структурою жіночості, з особистим виміром дару?

Так само сильніший внутрішній спротив завжди викликають такі дії з боку дівчат і жінок, які не лише затьмарюють їх власну красу, але і підважують довіру до них як до добрих матерів. Наприклад, йдеться про куріння. Часто доводиться бути свідком здійснення жінками цього «ритуалу» в період вагітності або при дітях. Один знайомий мені викладач, бачачи таку «картину», розпачливо скрикував: «Не вбивай у собі жінку!» Думаю, в цій фразі імпліцидно вміщені інші – «Не вбивай у собі маму!», «Не вбивай у собі життя!» Особливо, якщо йдеться не лише про життя її одної. Не оправдовую подібних дій з боку чоловіків, однак те, що вони в цих випадках наражаються на менший осуд, є радше свідченням про певну обмеженість, менші можливості впливу на розвиток дитини в пренатальний період, а то й раніше. Як висловився Іван Павло II, в період перед народженням батьківство як спільне діло обох здійснюється набагато повніше в жінці, яка безпосередньо «платить» за це спільне народження тоді, коли батько є наче ззовні, тому в цьому спільному народженні чоловік має особливий борг перед жінкою.

Покликання і гідність жінки не зводиться виключно до материнства, але дуже глибоко з ним пов'язане і ним начебто «детерміноване», а також у ньому набуває особливої сили і краси. Однак те, що було само собою зрозумілим і вважалося прекрасним раніше, не завжди сприймається таким сьогодні. Перевівши наші думки з площини святкування Дня Матері у площину роздумів про гідність жінки узагалі, ми свідомі, що в сучасних умовах саме материнство потребує певної реабілітації, оправдання в очах і чоловіків, і жінок.

До цього великою мірою спричинився Папа Іван Павло II. Починаючи свої роздуми у вищезгаданому листі, він насамперед звертається до постаті Марії – Діви, Жінки, Матері, Богоро-

диці, яка осягнула таку єдність з Богом, що перевищила усілякі сподівання людського духу, і, будучи наче праобразом усього людського роду, окреслила своєю місією найглибшу мету існування людини. Зауважимо, що подія Благовіщення, яка стала початком нового етапу нашого спасіння, підкреслює таку форму єдності з живим Богом, яка може належати тільки жінці, а йдеться про єдність матері зі сином. Марія, прийнявши повноту благодаті, яка не заперечує, але удосконалює її природу, являє нам повноту досконалості усього, що «характерне для жінки», усього, що «жіноче».

Інший аспект богоматеринства Пречистої Діви, про який згадує Папа, полягає у її участі в місії Христа, в тому, що все життя її було суцільною відповіддю: «Ось я, слугиня Господня» (Лк. 1,38). Саме служіння є тим фундаментом, на якому можливе Царство, закладене Христом, де панує той, хто є слугою усіх. Таким чином, служіння є пануванням, і яке вагоме місце тут займає жінка, для якої споконвіку служіння є таким характерним! Коли українська приказка навчає, що чоловік тримає хату за один кут, а жінка – за три – то це найкраще пояснюється через особливу здатність жінки до самовіддання, яка ще більше підносить її з усією притаманною їй унікальністю у спільній людській природі. Служіння має справді царську гідність, і особливим його виявом є материнство, суть якого – у самовідданій любові до нового життя. Адже те, що людина сотворена на образ і подобу люблячого Бога у Пресвятій Тройці, означає її покликання, щоб існувати для інших, щоби бути даром. Ця правда, закорінена ще у Книзі Буття, є вихідною точкою для правди про материнство та про дівоцтво як два особливі виміри покликання жінки у світлі Божого Об'явлення.

Івана Павло II зауважує, а нам видається важливим згадати, що і для біблійної мови характерним є вживання щодо Бога висловів, які, поряд з «чоловічим» характеристиками, приписують йому також і жіночі, а саме: турботу, лагідність про своїх дітей (Ізраїля), любов, народження дітей у муках тощо. Боже отцівство є первообразом кожного батьківства і материнства людини. Останні є унікальною співучастю у Божій творчій силі – ще один аргумент на користь величі материнства як такого.

Залишимо наразі осторонь питання певного дисбалансу у взаєминах між чоловіком та жінкою внаслідок гріхопадіння, якому немало уваги також виділяє Папа у листі, але в контексті теми дарування виділимо один зроблений ним акцент, який полягає у наступному. Безкорисливий дар любові з боку жінки повинен знайти відповідь і доповнення в аналогічному дарі чоловіка для досягнення ними справжньої єдності двох, як було на початку, ще до «зачерствіння» людських сердець, що призвело, зокрема, до дискримінації і приниження жінки. Справедливий, однак, жіночий протест проти цього не повинен здійснюватися шляхом заперечення своєї жіночої оригінальності, присвоєння собі чоловічих властивостей, що замість очікуваного «здійснення себе» може призвести до втрати і викривлення того, з чого складається справжнє багатство жінки, того, що має викликати в чоловіків, як у первісного Адама, вигук подиву і захоплення.

Особлива роль жінки в ділі відкуплення людського роду повинна спонукати і сучасних жінок спромогтися на слова: «Велике вчинив мені Всемогутній» (Лк. 1,49), що означає наступне: відкрити в собі споконвічну оригінальність жіночого начала, оригінальність такої жінки, якою бажав її бачити Бог: особи для неї самої і водночас такої, що безкорисливо віддає себе як дар. Це усвідомлення має формувати покликання життя жінки.

Не вдаватимемося у подробиці «революційно» нового ставлення Христа до жінок, що може стати темою наступних роздумів, але зацитуємо думку Папи, яка стала плодом роздумів над цим. Таїнство біблійного «початку», тобто встановлення подружньої єдності у раю, повинно спрямовувати нас до думки, що Бог довірив чоловікові жінку у її жіночій відмінності, з її потенційним материнством. Так само і чоловік був довірений жінці. Усвідомлення цього допомагає краще зрозуміти суть подружжя і відповідального батьківства, уникнути багатьох негативних сучасних тенденцій, які нівелюють оту взаємну відповідальність один за одного і за нове життя.

Нарешті, жінка черпає свою гідність і з того, що здатна «багато полюбити», здатна подолати страх, труднощі, страждання і залишатися вірною до кінця, про що свідчить земне життя Ісуса. Водночас оте «здатна» відкриває також іншу, протилежну можливість, інший шлях. Тому це не лише фіксація певних усталених, закладених здатностей, а й виклик для неї самої.

Ми говорили на початку цих роздумів і про близькість до нас у часі Неділі мироносиць і Неділі самарянки. В цих випадках проявилася ота особлива чутливість, притаманна жіноцтву, яка зробила перших «апостолами апостолів», коли сповістили їх про воскресіння, а другу – тою, що свідчила про Христа у своєму місті. Зі слів Христа випливає, що материнство кожної без винятку жінки полягає у слуханні слова Божого і зберіганні його. Тут ми наближаємося до певного «духовного» аспекту материнства. Відомо також, що жінка більше від чоловіка здатна приділяти увагу конкретній людині, і цю здатність ще більше загострює материнство. Це не лише особлива творчість жінки у формуванні людської природи конкретної нової людини, а й здатність, завдяки також своїй вразливості, побачити Христа у кожному потребуючому, проявити турботу там, де це найбільш потрібно. Таке материнство «за духом» в особливий спосіб притаманне жінкам, яких покликання є дівоцтво.

Таким чином, роздумуючи про людську історію, не можемо залишити поза увагою таїнство жінки у різних її іпостасях. Зважаючи на місяць травень, в особливий спосіб присвячений Матері Божій, подумаймо також про те, що саме особа Богородиці допомагає усім людям, і жінкам особливо, з'ясувати, яким чином себе доповнюють такі два різні виміри покликання жінки, як материнство і дівоцтво. Нехай українських жінок особливо окрилить той факт, що у переліку «досконалих» жінок, які брали участь у посланництві Церкви, Папа згадав також нашу славну землячку, Ольгу з Києва – княгиню Ольгу. Так що ми маємо, і впевнена, не один, а тисячі ідеалів жіночості і святості. А скільки ще їх може бути! ■

«БУТИ СПРАВЖНІМИ ДРУЗЯМ БОГА»

Розмова з протоігуменом Чину Братів Менших отцем Іваном Пєхотою та отцем Юстиніяном Городечним, ігуменом монастиря в Тернополі, ЧБМ (Ordo Fratrum Minorum – OFM)

Розмовляв о.Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ

– Незважаючи на щораз привабливіші пропозиції з боку світу, молоді хлопці вибирають приклад святого Франциска і йдуть за Христом. Як це пояснити?

– До нас приходять молоді хлопці, які дійсно познайомилися зі святим Франциском, здебільшого через читання творів, а також через сайт францискан. Хоча зазвичай українську молодь більше зацікавлюють відоміші спільноти, як-от василіяни чи студити, а францискани є для них дещо «екзотичним» згромадженням, усе-таки є особи, яким саме такий спосіб служіння є рідніший, і вони знаходять тут своє покликання. Наша духовність має свою специфіку, і її потрібно вивчати, пізнавати, щоб полюбити.

– На що потрібно звертати найбільше увагу у виборі майбутнього стану?

– Хлопці й дівчата, які стоять перед вибором, мусять вчитися насамперед рішучості. Якщо особа стає на певну дорогу покликання, то найважливіше – пройти цей шлях до кінця, бути вірним вибору і докладати всіх зусиль і дарувань, щоб служіння приносило користь і задоволення. Всі кризи, труднощі, несприйняття з боку інших, перемоги і поразки, з якими стикається кожна людина, гартують її як особистість і спонукають більше відкриватися на волю Божу. Важливим моментом є духовна зрілість, якої часто бракує сучасній молодій людині. Несвідомо або з поспіхом вибираючи якийсь фах чи стан життя, сучасне покоління

ДОВІДКА ПРО ЗГРОМАДЖЕННЯ

ІСТОРІЯ

Чин Братів Менших заснував 1209 року преподобний Франциск з Асижу (+1226), пам'ять якого вшановуємо 4 жовтня. Папа Інокентій III усно затвердив Правило цієї невеличкої громади з 12 осіб. Це – так званий Перший Чин. У 1212 році Клара Фавароне заснувала жіночий, Другий Чин Братів Менших (клариски). Та чимало вірних прагнули жити духом св. Франциска, тому 1223 р. виник Третій Чин св. Франциска. Тоді ж офіційно затверджено Правило І Чину Братів Менших буллою Папи Гонорія III.

Остаточно Чин утвердився, коли його генеральним міністром був св. Бонавентура (1257-1274 рр.). Потім розпочалися бурхливі дискусії щодо Правила й дотримання убожества, що призвело до виникнення нових гілок всередині Чину. Об'єднання відбулося лише у 1889 році, за Папи Лева XIII. Незважаючи на все, люди серцем тягнулися до Чину Братів Менших (наприкінці XVIII ст. у ньому було близько 70 тисяч братів), які провадили активну душпастирську та місійну діяльність. Чин приніс світові великий плід святості й чеснот (понад 200 святих та блаженних). Навіть протестантизм не зміг захитати його твердості, до того ж, знайшов у ньому свого найзапеклішого суперника.

Набагато тяжчим випробуванням для монахів була Французька революція 1789 року та спричинена нею хвиля насилля й атеїстичного гуманізму, що упятеро зменшила чисельність братів. Аж наприкінці XIX ст. поволі розпочалося відновлення Чину. Після II Ватиканського Собору цей процес оживила всецерковна тенденція «повернення до джерел».

ХАРИЗМА І ДІЯЛЬНІСТЬ

Спосіб реалізації харизми випливає зі самої назви Чину Братів Менших – в дусі братерства й применшення, яке проявляється у служінні. Зараз в Україні Брати Менші опікуються парафіями, організували III Чин св. Франциска, працюють з молоддю. У світі ж францискани займаються всіма видами праці – від праці фізичної, через душпастирську й видавничу, аж до праці місійної. Сьогодні Чин Братів Менших постійно шукає нові форми своєї присутності у світі й у Церкві, однією з яких є праця серед вірних Східних Католицьких Церков.

швидко зневірюється, розчаровується і опускає руки. Брак відповідальності, нерішучість становить перепону у намаганні ставати досконалішою особою.

– Яку працю виконують Ваші співбрати на українських теренах?

– Сюди належать душпастирська праця, капеланство, катехизація, реколекційно-місіонерська діяльність – все те, чого потребують миряни і чим ми, богопосвячені особи, можемо їх живити і давати надію у житті.

– Яке ставлення сучасного францисканина до світського життя?

– Як і святий Франциск, наші співбрати намагаються пізнавати і любити створений світ, бачити присутність Бога у світі і бути Йому справжніми друзями через служіння у монастирях Братів Менших. До наших монастирів, які є і в Україні, приходять люди з різною ментальністю, різними поглядами. Але все стає на свої місця протягом чернечої формації, коли брати, які вирішують служити іншим, приймають Божу волю і черпають харизми святого Франциска з Асижу.

– Ваші побажання читачам «Місіонаря».

– Особливо хочемо побажати всім вірним миру у ставленні до інших і миру в собі, у своєму серці. Того миру, який приніс воскреслий Христос через хрест. Всі труднощі, як і всі радощі, є нічим в порівняні з тим, що нас чекає, якщо будемо вірні Христові й не боятимемося щоденних хрестів. ■

СИЛА ВІРИ І МОЛИТВИ

о. Володимир СЕРЕМЧУК

Надворі була весна. Травневий запах квітів, наповнене свіжістю повітря, цвітіння садів, щебетання птахів – усе злилося в одну гармонію, яка на струнах легенького вітру пливла карпатським краєм, який вже пригріло сонечко.

Весні раділи літні люди, які пережили таку тяжку зиму, раділи недужі, вийшовши погріти зболілі кості та рани, раділа дітвора.

І лише одна сім'я Дроздів з невеличкого села Буковець (колишньої німецької колонії Лямерстан) Долинського району не зауважувала того дива Божої краси. От уже третій рік, як їхній синок Ігор приніс у сім'ю тяжкий смуток. З невідомої причини упродовж місяця втратив усе волосся на голові, бровах і руках, а на його місці залишився тільки однотонний блиск. Засмучені родичі шукали порятунку у різних інститутах, клініках, їздили до знахарів, але намарно. А в душі лунав голос: «Шукайте поради у Бога. Він нас створив, Він нам допоможе».

– Отче, лише одна надія на вас. Допоможіть нашому горю, – звернулися до священика.

– Не на мене, а на Господа Бога, бо я – лише засіб у Його руках.

З тривогою в душі дивився священик на рясні сльози матері й тата. Його очі вловили погляд Ігорчика, який не промовив ні слова, лише всім єством благав про допомогу.

Коло Розп'яття священик засвітив дві свічки. Клякнули родичі дитини, і всі спільно щиро благали Царя Небесного про прощення гріхів і допомогу.

Ігорчик стояв на колінах і дивився у Святу Чашу, а священик промовляв молитву до всіх святих «Над недужими і не сплячими», потім уділив Оливопомазання.

Родичам, які трохи заспокоїлися, священик порадив кожного дня протягом місяця о пів на дев'яту ранку молитися до Господа Бога, бо в цей час за здоров'я Ігоря буде служитися Свята Літургія. Мати з сином ще три рази протягом тижня приїжджали на молитву.

Протягом травня і червня після закінчення щоденного молебня всі вірні спільно молилися за одужання Ігоря, а також Тарасика з м. Стрия.

Минуло літо. Про Ігоря ніхто нічого не знав. І ось 8 грудня 1996 року вірні у храмі звернули увагу на незнайому родину, яка протягом всієї Святої Літургії стояла на колінах і молилася перед образом Пречистої Діви Марії. Обличчя цих людей сяяли радістю. Мама, молячись, час від часу витирала заплакані очі.

– Отче, ви впізнали нас?

– Напевно...

– А Ігорчика? Певно, що ні.

Перед священиком стояв гарний хлопчина з чорними густими бровами і пишним волоссям на голові. Його великі очі радісно дивилися на священика, а усміхнені уста промовляли:

– Щиро дякую вам.

– Не мені, дитино, а Богові.

Щасливі родичі попросили відслужити подячну Службу Божу за вислухані молитви.

– Пам'ятай, дитино, та й ви, родичі: у Бога нема нічого неможливого. – і почав уголос промовляти молитву, якою півроку тому починав перепрошувати Бога: – І ми, грішні, хоч і недостойні, маючи надію на твоє милосердя, просимо...

Священик уділив благословення родині, що зазнала такої радості, і, зокрема, Ігорю:

– Ваша віра спасла вас і потішила.

РУКИ САТАНИ Й ПРОТИВНИКІВ БОГА

о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ

Після світлих роздумів про руки святих ангелів і наших батьків настав час поглянути на страшні руки сатани і тих, що з ним.

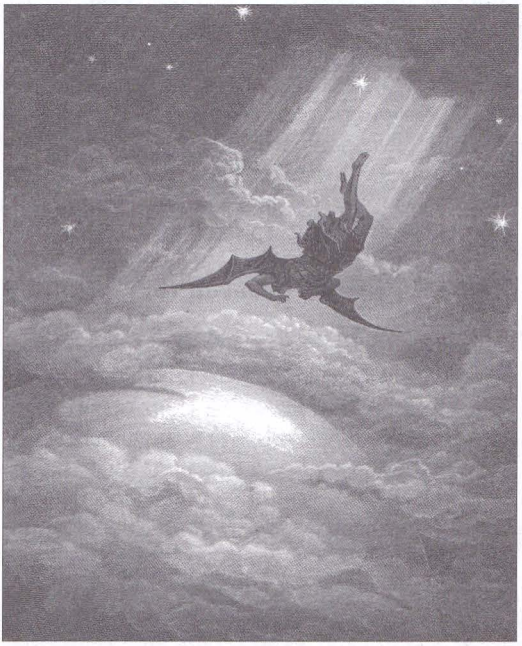

Для початку згадаймо, як виглядали навіжені злим духом; що сталося з Юдою, коли в нього ввійшов сатана; як повівся сатана (очевидно, з Божого дозволу) з родиною праведного Йова, його майном і з ним самим. Діти останнього загинули, слуги теж, майно загарбали ватаги злочинців, а його самого спіткала страшна хвороба – проказа (Йов 1,13-19; 2,7).

А що роблять людські руки за намовою диявола? Неймовірно багато прикладів знаходимо у Святому Письмі. Згадаймо хоч деякі з них. «Ось рука того, що мене видасть, на столі зо мною», – сказав Ісус про Юду (Лк. 22,21). А в саду питав Ісус його: «Чого прийшов єси, друже?!» І зараз озброєні люди приступили, наклали на Ісуса руки і схопили Його (Мт. 26,50). Слуга первосвященика вдарив Ісуса в обличчя (Йо. 18,22). Злобними руками воїни знущалися над Ісусом і, накривши, питали Його: «Пророкуй, хто той, що вдарив тебе» (Лк, 22,64). Людські руки бичували Ісуса, накладали терновий вінець на голову, давали в руку тростину

(Мт. 27,29). Злобні руки додали до оцту жовчі і розіп'яли Ісуса. А все це сталося тому, що Пилат умив руки...

Руки Ірода були в крові вифліємських хлопчиків. Рука Іродіяди колола ножем язик окровавленої голови Івана Хрестителя, яку принесла на полумиску її дочка. Первосвященики дали воякам «в руку» досить грошей і звеліли: «Скажіть, що його (Ісуса) учні прийшли вночі й викрали його, коли ми спали. А як почує це правитель, ми умовимо його, й він не буде вас турбувати» (Мт. 28,11-14). А Діяння апостолів розповідають, що тоді встав первосвященик і його прибічники зі секти садукеїв і, повні заздрощів, наклали руки на апостолів і вкинули їх до громадської в'язниці (Ді. 5,17-18).

І ще один приклад зі сьогодення. У серпні 1996 року в зоопарку трирічний хлопчик, задивившись на горил, впав із висоти п'ять метрів у заасфальтовану шахту, де вони гралися. До безпомічного хлопчика підійшла семирічна горила – самка Бінті із своїм дитинчам, яке сиділо на її спині. Бінті обережно підняла хлопчика, почала колисати його, а потім обережно поклала біля порога дверей, які ведуть у шахту, і відійшла вбік. Хлопчика відразу ж забрали і відвезли у лікарню. Стан його здоров'я був критичним. Але цікаво те, що повідомлення про горилу Бінті було поміщене в один ряд із новинами з Боснії і Чечні, з інформацією про вбивства і матерів, які втопили і отруїли своїх дітей.

Подай дияволові палець – він вхопить за руку...

Як небезпечно противитися Божій волі! Як же страшно бути закам'янілим на Божі пересторогі! Як то страшно жартувати собі з Богом! І як страшно потрапити в руки Божої справедливості. Недаремно звертається до Господа псальмоспівець: «Твоя рука досягне всіх твоїх противників, правиця твоя влучить усіх, хто тебе ненавидить» (Пс. 21,9). А у Пс. 88,6 читаємо: «...їх не згадуєш уже більше; їх відтято від руки твоєї».

А ось ще деякі яскраві приклади. Поминувши всі десять кар, якими Господь Бог покарав фараона і Єгипет, згадаймо лише загибель єгиптян у морі. В ранішню сторожу глянув Господь із вогненного та хмарового стовпа на єгипетський табір та й стривожив його, позагальмовував колеса їхніх колісниць, так що ці важко просувались вперед. І закричали єгиптяни: «Спасаймось перед Ізраїлем, бо Господь воює за нього проти єгиптян». Тоді Господь сказав Мойсееві: «Простягни руку над морем, і нехай води хлинуть назад, на їхні колісниці і на їхніх вершників». І простяг Мойсей руку над морем, і на світанку воно повернулося знову на своє звичайне місце... Загинуло все фараонове військо, ані один не зостався живим» (Вих. 14,24-28). Інше цікаве місце знаходимо у Книзі Даниїла, п'ятий розділ якої розповідає про бенкет і смерть царя Валтасара. Цар влаштував великий бенкет, а коли вже був напідпитку, звелів принести золотий та срібний посуд, що Навуходоносор, його батько, забрав був з єрусалимського храму, аби пили з нього цар, його вельможі, його жінки та наложниці. І вони пили вино і славили богів золотих, срібних, мідяних, залізних, дерев'яних та кам'янних. Тоді ж з'явилися пальці людської руки й заходилися писати напроти свічника на стіні царського палацу, і цар побачив кінцівку пишучої руки. Було ж накреслено: «Мане, Текел, Фарес». Стривожився цар, покликав ворожбитів, але вони не могли вияснити значення цих слів. Це зробив пророк Даниїл, який ще юнаком був перевезений у Вавилон. Він пояснив цареві: «Мане» означає, що Бог облічив його царство й постановив йому кінець; «Текел» – що царя Валтасара зважено на вазі і знайдено легким; «Фарес» – що його царство розділено й віддано мідянам та персам. Тієї ж ночі Валтасара, халдейського царя, було вбито (Дан. 5,1-5,8,25-28.30). Сімдесят років після Різдва Христового римський вождь Тит обліг Єрусалим, і через півтора року римляни здобули місто... Оповідає передання: коли святиня була вже у вогні, горів дах, то останні живі ще священики влізли на вежу і кинули вгору до неба ключі святині. В той самий момент з'явилася рука, яка вхопила в повітрі ключі, їх зломала і кинула на звалища горіючого храму. Закінчився Старий Завіт, згасла назавжди влада старозавітнього первосвященика. Господь Бог передав ці ключі в інші руки – руки нового первосвященика Петра... ■

Далі буде

Місіонарчик

Якщо до серця проситься сльоза,
То притулись до серденька Марії.
Ти не побачиш докору в її очах,
Бо лиш Марія може так тебе люб

Христос Воскрес!

Настав останній місяць весни – травень, а також підходить до завершення навчальний рік. І нарешті настануть довгоочікувані літні канікули. Та поки що не можна занадто поринати у солодкі теплі мрії, адже зараз найвідповідальніший час – підсумок навчання за весь рік. Тож бажаю вам, найдорожчі мої читачі, якнайкращих результатів. Також не забувайте, що в другу неділю травня святкуємо День Матері, тому привітайте своїх матусь і бабусь з цим святом.

Ваш «Місіонарчик»

ДЗЕРКАЛЬЦЯ ДУШІ

«ЦЕЙ ДЕНЬ, ЩО СТВОРИВ ГОСПОДЬ, ТОЖ РАДІЙМО І ВЕСЕЛІМСЯ В НІМ»

БУДЬ СОБОЮ, НЕСИ РАДІСТЬ ЛЮДЯМ СВОЇМ ДЗВІНКИМ СМІХОМ І СЯЮЧИМ ПОГЛЯДОМ!

У ТРАВНІ СВЯТКУЄМО:

6 – Юрія Переможця
11 – Максима мученика
18 – Ірини мучениці
22 – Перенесення молей Миколая Чудотворця

ХОЧЕШ - ВІР, А НІ - ТО ПЕРЕВІР...

МУРАХИ НІКОЛИ НЕ СПЛЯТЬ.

ЩОБ ЗВАРИТИ ЯЙЦЕ СТРАУСА, ПОТРІБНО 40 ХВИЛИН.

УЛІТКУ ЛЮДСЬКЕ ВОЛОССЯ РОСТЕ ШВИДШЕ – ДО 15-17 МІЛІМЕТРІВ ЩОМІСЯЦЯ.

МАМА

Тарас ЛЕХМАН,
м. Червоноград

Наближався день народження матусі. Першокласник Василько не знав, що їй подарувати. Кілька днів він відкладав у шухляду письмового столу по дві гривні, які давали йому батьки на сочок або печиво, щоб придбав їх у шкільній їдальні. Адже після занять він відвідував групу продовженого дня. Безперечно, дітей у школі годують. Але під час перерви він міг підкріпитися придбаним.

Про свої турботи Василько розповів татові.

Васильку, – сказав батько, – на обідах не заощаджуй. Адже ти ростеш, навчаєшся, а навчання – також праця. Ще й займаєшся у секції карате. А там важкі виснажливі тренування. Тому тобі потрібне калорійне та вітамінне харчування. Для матусі я щось придбаю і скажу, що це подарунок від нас обох. Ти, Васильку, роби добрі справи: будь слухняним, добре вчися. Це – найкращий подарунок.

Василько почав ретельніше виконувати уроки, застеляти постіль, мити свій посуд.

У день народження мами він отримав найвищі оцінки. На уроці образотворчого мистецтва, коли вчителька дала учням завдання намалювати улюблену тваринку, Василько несміливо підняв руку і запитав:

– Любове Петрівно, можна намалювати букет квітів і подарувати матусі? У неї сьогодні день народження.

– Звичайно, – промовила вона, – намалюй і подаруй мамі, привітай її з днем народження. До речі, а які квіти вона любить?

– Ромашки, волошки, червоний мак… Коли ми ходимо у поле чи на луг, то мама завжди збирає букети з цих квітів. І навіть мене навчила, як яка квітка називається. Проте, коли вона рідкісна, то наказує не зривати. Краще у домі намальована квітка, ніж жива. Бо тоді красою живої вже ніхто не помилується. Адже вона зів'яне, пропаде.

– Ти добре знаєш ці квіти?

– Дуже добре!

Після закінчення уроку вчителька підійшла до Василька, дещо поправила у малюнку і допомогла написати привітання.

– Ось тепер можеш дарувати, – сказала Любов Петрівна. – І правду каже мама, що деякі квіти краще не зривати.

Василько з нетерпінням чекав, коли матуся прийде з роботи. Тільки вона прочинила двері – син кинувся в обійми, поцілував, привітав, подарував свій малюнок і показав щоденник.

– Мамо, я завжди буду таким, – промовив Василько.

– Це для мене – найкращий подарунок! – відповіла мама.

СОН

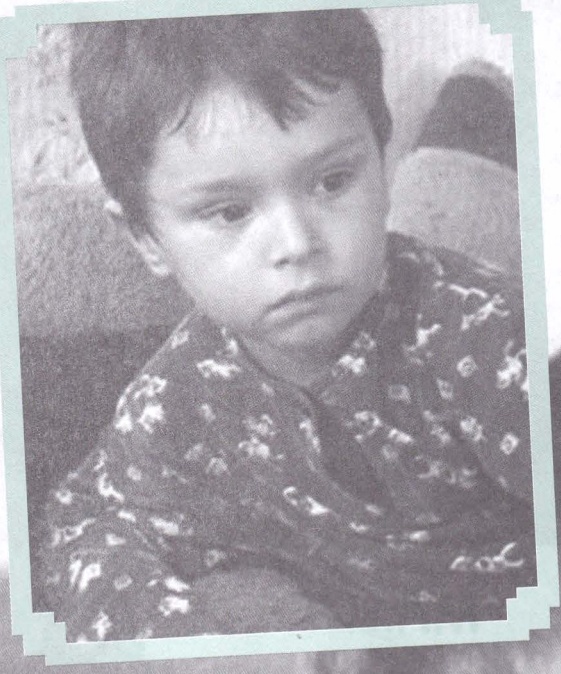

Ольга Кіт,
м. Львів

В одному містечку жив хлопчик на ім'я Василько. Йому зовсім недавно виповнилось 10 років. Ще змалечку хлопчина був дуже смиренним і слухняним: щонеділі ходив з батьками до церкви, виконував старанно домашні завдання, виявляв кмітливість і неабиякі здібності до навчання. Він завжди був охайно одягненим, завжди ввічливим. Щодня з посмішкою на обличчі вітався з сусідами та знайомими. Усі любили Василька, бажали йому тільки добра, хвалили його перед батьками. Мама була дуже щаслива, що її син такий хороший хлопчик, і вона щовечора просила Господа, щоб з ним чогонебудь не трапилось, адже вона його дуже сильно любить.

Та якось Василько потоваришував з хлопцями з сусідньої вулиці. У цьому районі їх називали «малими хуліганами». Вони робили різні капості, під час їхньої розмови було чути лайливі слова. Коли хтось не погоджувався з рішенням лідера, його за це могли добряче відлупцювати.

Цілі дні Василько почав проводити у цій компанії. Він зовсім змінився. Хлопчик вже не вітався привітно на вулиці, не виконував домашні завдання, не допомагав своїй матусі у хатній роботі. Він став справжнім розбишакою. Не було й дня, щоб він не прийшов додому зі синцем під оком, розбитою губою чи побитими колінами. Усім рідним і знайомим було жаль хлопчика.

Матір Василька дуже хвилювалась за свого сина. Вона просила його не ходити до тих поганих хлопчаків, але він її не слухав. Бувало, темними вечорами у Васильковій хаті світило світло і було чути важкі схлипування бідної жінки. Це мама Василька молилась зі сльозами на очах за навернення сина на хорошу дорогу. А Василько, приходячи додому, вже ніколи не обіймав матусю, а навіть глузував з неї.

Одного разу, прийшовши пізно до своєї оселі, Василько швидко стрибнув у ліжко і заснув. І сниться йому довгий коридор, по якому він крокує обережними кроками. Хлопчина зупиняється перед широкими дверима, на яких пише: «Моє життя». Відчинивши двері, Василько побачив, що вся кімната закладена великими коробками, кожна з яких мала свою назву. На одній з коробок був напис: «Друзі». Він підійшов ближче до неї і почав витягати з коробки численні картки. На кожній картці

були згадані моменти, які траплялись з ним в компанії його друзів: «розбив вікно бабі Галі», «поламав гойдалку на майданчику», «вкрав на базарі грушку». Коли він прочитав усі картки з тієї коробки, йому стало соромно, і він зніяковів. Тоді Василько ступив ще декілька кроків і зупинився перед коробкою з надписом: «Моя сім'я». Прочитавши перші картки, він згадував щасливі моменти, які були у його сім'ї. На обличчі хлопця засіяла посмішка. Але не довго вона залишалась на його лиці. Чим далі він заходився перегортати картки, тим гірші надписи з'являлись на них: «довів маму до сліз», «обізвав батька». Хлопчикові стало незручно, і він відсунув цю коробку якнайдалі від себе.

Коли ж він підійшов до коробки з надписом «Матусині переживання», серце його завмерло. Він обережно почав витягувати картки. На них були написані усі ті щирі молитви, які Василькова мама молилася щовечора за свого сина. Він побачив на цих картках усі сльози, які його мама виплакала у переживанні. Василько був вражений цією коробкою до глибини душі, адже вона була найбільшою з поміж усіх. «Скільки страждань я причинив своїй матусі!» – повторював він.

Коли Василько прокинувся, то, недовго думаючи, пішов до матусі і вибачився за усю кривду, яку він їй зробив. Мама з ніжністю обняла хлопчика і промовила: «Ти найдорожчий скарб у моєму житті, я дуже люблю тебе, синку!» З того моменту у Васильковій сім'ї усе налагодилось. Він більше не товаришував з поганими хлопцями. Знову допомагав своїй матусі у всьому і старався більше ніколи її не хвилювати. Щовечора, промовляючи молитву, хлопчик дякував Богові за те, що дав йому змогу зрозуміти свої помилки і покаятись.

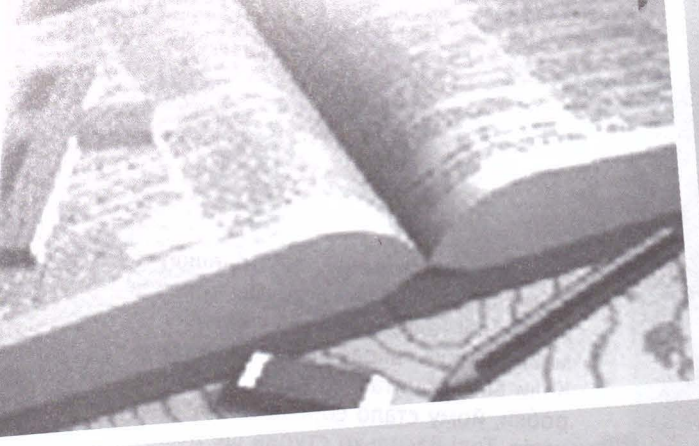

Шановний читачу, продовжуємо конкурс «Сторінками Святого Письма». Ці запитання стосуються Євангелія Господа нашого Ісуса Христа від Йоана, а точніше – 1-3 розділів.

НА ПЕРЕМОЖЦІВ ЧЕКАЮТЬ НАГОРОДИ!!!

У жеребкуванні візьмуть участь тільки ті, що дадуть правильні відповіді на всі запитання.

Відповіді надсилайте за адресою:

79019, М. ЛЬВІВ, ВУЛ. Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО, 36, СВЯТООНУФРІЇВСЬКИЙ МОНАСТИР ОТЦІВ ВАСИЛІЯН, «МІСІОНАРЧИКОВІ»

Не забудь вказати свою адресу, номер телефону та вік.

БАЖАЄМО УСПІХІВ!

КОНКУРС

1. «Споконвіку було Слово, і Богом було слово, і Слово було -...»
- а) Бог;
- б) Життя;
- в) Людина.

2. «Був чоловік посланий Богом ім'я йому -...»
- а) Ісус;
- б) Адам;
- в) Йоан.

3. 14 вірш першої глави починається такими словами:
- а) «І як прийшла година, сів він до столу»;
- б) «І слово стало тілом, і оселилось поміж нами»;
- в) «І світло світить у темряві».

3. «Закон бо був даний від Мойсея, благодать же й істина прийшла через...»
- а) Бога Отця;
- б) Духа Святого;
- в) Ісуса Христа.

4. У якому місті хрестив св. Йоан?
- а) Витсаїді;
- б) Витфалії;
- в) Витанії.

Місіонарчикова пошта

Слава Ісусу Христу!

Дорогий «Місіонарчику», мене звати Віра Оверко, мені 10 років, ходжу в 4 клас. Маю трьох сестер і двох братів. На Божественну Літургію я із своєю сім'єю ходжу до церков св. Андрія та св. Онуфрія у м. Львові. У церкві св. Андрія я приймала Урочисте Святе Причастя, і зараз ходжу на поглиблену катехизацію, яку провадить сестра Єремія. Залюбки читаю твій журнал. Мені дуже подобається розв'язувати в ньому кросворди і читати різні історії.

Дорога дитино,
Мудра, щедра, вірна,
Хай Ісус до тебе
Сміється привітно.

Тож для цього, дорога,
Відкрий двері серця,
І любов Його свята
До тебе пригорнеться.

Дуже дякую тобі, Вірочко, за листа та віршика. Ти пишеш, як справжня поетеса! Бажаю тобі свій талант використовувати на славу Божу. Я завжди неймовірно тішуся кожному листа, тож чекаю від тебе ще багато-багато листівок. Нехай воскреслий Христос благословить тебе здоров'ям та щастям!

«СТОРІНКАМИ СВЯТОГО ПИСЬМА»

5. Чи хрестив Йоан Ісуса?
а) Так;
б) Ні;
в) Ісус хрестив Йоана;

6. Що в перекладі означає «Равві»?
а) «Учителю»;
б) «Ми знайшли Месію»;
в) «Ідіть за мною».

7. Як Ісус назвав Симона, сина Йони?
а) Кифа;
б) Петро (Скеля);
в) Павло.

8. З Витсаїди, міста Андрієвого та Петрового, був…
а) Филип;
б) Натанаїл;
в) Никодим.

9. Кого Ісус назвав «справжнім ізраїльтянином»?
а) Филипа;
б) Матея;
в) Натанаїла.

10. В якому із трьох розділів сказані такі слова: «Істинно, істинно кажу вам: побачите небеса відкриті й ангелів Божих, які висходять та сходять на Сина Чоловічого.»
а) 1;
б) 2;
в) 3.

11. Перше чудо Ісуса відбулося у …
а) Гелії;
б) Ариматеї;
в) Кані Галилейській.

12. Хто сказав Ісусові у день весілля: «Вина в них нема»?
а) староста;
б) слуги;
в) мати Ісуса.

13. Про що йдеться у 2 главі, віршах 13-25?
а) розмова Ісуса з юдеями;
б) детальні свідчення Йоана Хрестителя про Христа;
в) Ісус виганяє торговців з Єрусалимського храму.

14. Ким був Никодим?
а) учень Ісуса;
б) фарисей;
в) староста.

15. «Коли хтось не вродиться з води та Духа, не спроможен увійти у …»
а) Царство Боже;
б) край Юдейський;
в) дім Божий.

16. «Бог бо так полюбив світ, що Сина свого Єдинородного дав, щоб…»
а) Хто вірує в Сина – жив життям вічним;
б) Усі почитали Сина так, як Отця почитають;
в) Кожен, хто вірує в Нього, не загинув, а жив життя вічним.

ВЕСЕЛИНКИ

СЛУХНЯНА

Першокласницю, яка прийшла зі школи, питають:
– Марічко, а хто за тобою сидить?
– Я не знаю, бо вчителька сказала, що назад обертатися не можна.

СКАЖИ «РИБА»

П'ятирічна дівчинка не вимовляє «р». Дідусь, кепкуючи з неї, говорить:
– Катрусю, скажи «риба».
– Окунь, – відповіла вона.

ТОЧНА ВІДПОВІДЬ

Учитель: – Іванку, чи довго живуть миші?
Учень: – Це залежить від кота.

ПОЛЯРНИК

– Тату, коли я виросту, то буду полярником.
– Добре, синку.
– Я вже зараз хочу готуватись до цього.
– Як же?
– А ти щодня купуй мені морозиво, щоб я звикав до холоду.

ЗАПАМ'ЯТАЛА

– Марійко, чому ти всі цукерки поїла сьогодні? – розсердилася мати, заглянувши в буфет. –Я ж просила тебе залишити ще й на завтра.
– Мамусю, ти ж вчила мене не залишати на завтра те, що можна зробити сьогодні.

ЗАГАДКА «МАМИНЕ СВЯТО»

Три крапки замініть словом із пісень та віршів Володимири Круковської, Теодора Кукурузи, Михайла Янченка

Підготувала Леся ШТИКАЛО

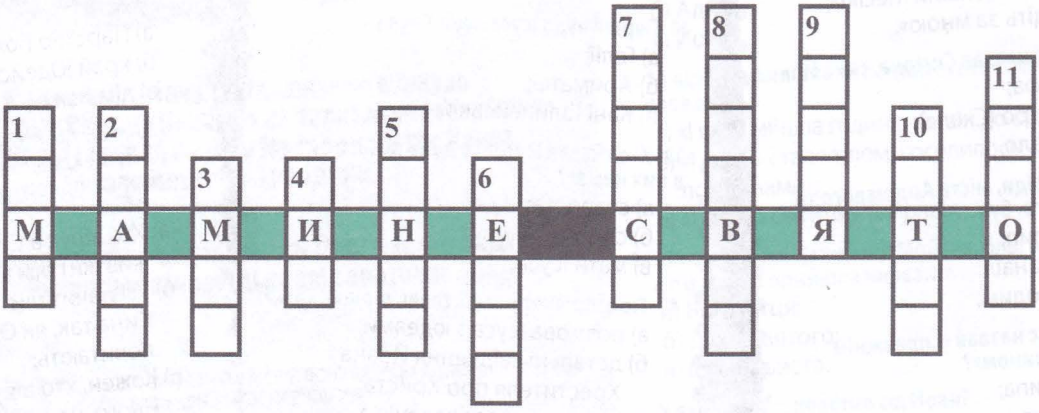

1. Хто за нас вночі не спав, колискової співав? – Мама. Хто в життя дорогу дав, хто листа від нас чекав? – . . . . Хто найбільше бід зазнав, сліз гірких в житті пізнав? – Мама. Хто зігріє нас теплом, прийме під своє крило? – Мама.
2. . . . України – в усмішці дитини, у пісні дівчини, в щебеті пташини, у цвіті-буянні барвінку й калини.
3. Коли яснiють очі і вуста, зникають мої суми і тривоги. Коли твоїм дзвіночком . . . луна, тоді за все я щиро вдячна Богу.
4. Як тільки травень перший крок дає, той день, потрібний людям, настає, щоб . . . вклонився матері своїй, і в Божій славі шану склав би їй.
5. Люби рідну матір, як квіти, як . . . ясне люби! Для неї ми будемо діти – її пташенята журби.
6. Рідну маму бережіть кожен день, кожну мить, не тривожте її . . ., а любіть кожен день, кожну мить!
7. Ввечері й щоранку я Богу молюся, – так мене навчила любая . . . .
8. Казала мені моя мати, що я маю пам'ятати дуже простий . . .: що є в кожної людини свій батьківський родовід; що у кожного є хата, яка ніжністю багата; що є в кожного чудова материнська рідна мова; що в кожного Батьківщина – наймиліша та єдина! Я візьму з собою в світ матусин мудрий заповіт.
9. І в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала, і рушник вишиваний на . . ., на долю дала.
10. Мамине свято з весною йде, мамине свято – . . . цвіте, мамине свято – день матерів, мамине свято – любові спів.
11. Два кольори, мої два кольори: червоне – то . . ., а чорне то журба.

Відповіді на кросворд «ВЕЛИКОДНІЙ КОШИК», опублікований у числі за квітень 2011 року:

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 3.Сонце. 5.Дар. 7.Алилуя. 10.Вінок. 11.Чудо. 12.Мак. 14.Весна.
ПО ВЕРТИКАЛІ: 1.Подоляночка. 2.Неділя. 4.Мир. 6.Жучок. 8.Звук. 9.Україна. 13.День.

Номер підготував: бр. Юстин Борис, ЧСВВ

Допомагали: Мар'яна Шиндюк, Павло Білик, Григорій Стахів, Євген Шпирка, Максим Бервецький, Руслан Модний, Ірина Модна.

ПРО БОЖЕСТВЕННЕ ТА МИРСЬКЕ: ДЕЯКІ РОЗДУМИ

Віктор ЗАХАНДРЕВИЧ

Після останніх подій, що стаються у нашій Церкві – обрання її Глави, яким став владика Святослав Шевчук – видається доцільним поговорити про те, як складуться стосунки між Церквою і державою в цих нових умовах її існування. Очевидно, серцевина життя Церкви завжди залишається стійкою і незмінною. Вона, будучи керованою Духом Святим, завжди залишається однією і тією ж самою Церквою Христовою. Одначе, коли приглянемося ближче до подій у ній, воістину можемо сказати: «Путі Твої незбагненні, Господи». Автор цієї статті не має тут наміру входити у ширшу дискусію щодо цих питань, але радше бажав би закинути зерна певних думок та ідей, роздумуючи над якими, можемо витворювати нову модель взаємодії Церкви та держави у нашому світі. Таку модель людство шукало та прагнуло віднайти в усі часи існування християнства. У результаті цього витворилось декілька типів чи моделей стосунків Церкви з державою. Короткий історичний екскурс допомагає нам побачити декілька цікавих моментів.

На первісному етапі свого існування перед людством не стояло питання взаємодії Церкви чи релігії з державою, оскільки, по-перше, ані Церкви тоді ще не існувало, ані держави у значенні, яке вкладаємо у це поняття ми, люди XXI століття, ще не було. Первісна людина, як видно з більшості історичних та археологічних даних, якими ми володіємо, була дуже релігійною. Часом вражає кількість канонів, правил та релігійних обов'язків, яких вона змушена була дотримуватись. Саме тому у дохристиянському суспільстві часів до нашої ери верховний жрець завжди ототожнювався з верховним правителем. Не існувало світського як такого і релігійного як чогось на противагу світському. Ці два поняття починають окреслюватись і вирізнятися щойно в середньовіччі, про що дещо згодом. У язичницькому світі навіть на високому культурному щаблі його розвитку, як, скажімо, у Греції та Римі, ніколи, власне, не було цього чіткого розподілу – у тій формі, в якій ми маємо його зараз. Ще більш тісне об'єднання помічаємо на прикладі Японії та Китаю. Однак саме Риму судилося витворити ідею, яка була підхоплена головними діячами епохи Відродження (Вольтер, Дідро та інші), і яка з невеликими змінами дійшла до наших часів. Власне, саме у Римі була розроблена юриспруденція та право як такі. Варто нагадати, що деякі закони дожили і до наших часів і подекуди зустрічаються і в наших кодексах та законодавчих збірниках.

Язичницький світ завжди ототожнював імператора з верховним жерцем, якому слід поклонятися та приносити фіміам. Це, нагадаю, було однією з причин переслідування та гоніння на християн у перших століттях нашої ери. На відміну від багатобожжя навколишнього світу, у євреїв виробився свій концепт стосунків з Богом, на основі якого будувалися всі суспільно-економічні відносини тих часів. Власне, моделлю, яку виробив єврейський світ, була теократія. Так, від IV-V ст. до Христа вся влада в єврейському народі зосереджувалась в руках духовенства на чолі з первосвящеником. У пізніші часи цю модель підхопить християнський світ, пристосовуючи її до своїх потреб в умовах звільнення від переслідувань. Тому у християнському світі теократія розвивається щойно у IV-V ст. після Різдва Христового.

Проте вже з часів раннього середньовіччя, після розпаду Римської імперії, Церква починає розвиватись як окрема інституція – відповідно до власного покликання та місії нести світло Христове у світ. Внаслідок різноманітних історичних колізій, зокрема, після великого розколу 1054 року на зміну теократії як найпоширенішій формі взаємодії Церкви та держави приходять дві інші – папоцезаризм, який розвивається на Заході, та цезаропапізм, що стає притаманним для Сходу. У більшій чи меншій мірі ці моделі існують і сьогодні, впливаючи на мільйони людей – як у Церкві, так і поза нею. Цезаропапізм представляє тип домінування світського правителя і світської влади над духовною, папоцезаризм – навпаки. Класичним прикладом такої форми взаємодії між Церквою та державою є Візантія, де імператори призначали та відкликали патріархів, вирішували більшість церковних справ. Пізніше ця модель церковно-державницьких стосунків стає домінуючою у Московській імперії, яка перейняла головні елементи державного управління від Візантії. Натомість на Заході, у Католицькій Церкві набуває поширення так званий папоцезаризм, коли будь-яка коронація затверджується і відбувається лише за участю Папи Римського. Дещо пізніше з'явився і розвинувся феномен державних чи національних Церков, коли саме на церковні інституції покладається багато державних функцій – реєстрація народження, смерті, шлюбу тощо. Донині у різних формах державні Церкви існують у Швеції, Англії, Данії та в інших країнах. Очевидно, такі Церкви мають державну підтримку, зокрема й фінансову.

У колишньому Радянському Союзі встановилася модель повного відокремлення Церкви від держави, що, однак, на практиці мало вельми негативні наслідки, оскільки теоретично задекларована свобода віросповідання або атеїзму зводилась до практичного переслідування будь-якої релігійності. Ця модель разючого відокремлення мала більше негативних наслідків, аніж позитивних, і тому відмерла ще за ча-

сів існування самого Радянського Союзу, який виявив недієздатність побудови такого роду церковно-державних ізоляціоністських відносин. Саме усвідомлення неможливості повністю ізолювати Церкву від держави сприяло можливості потепління стосунків між ними обома, що спершу вилилось у зустріч Михаїла Горбачова з Папою Римським Іваном Павлом II, а пізніше, врешті-решт, призвело до довгожданої легалізації Української Греко-Католицької Церкви.

Ми дещо детальніше зупинилися на розгляді раніше існуючих моделей церковно-державних взаємин з метою якомога ближче наблизитись до тієї моделі, яка була би прийнятна як для нашої Церкви, так і для України в цілому в умовах поліконфесійності і доволі непростої міжконфесійної ситуації. На наше переконання, як модель цілковитого відділення держави від Церкви, так і модель державної Церкви навряд чи є прийнятною і доброю в сучасних українських умовах. На хвилі зростання у світових масштабах екуменічного руху у церковній сфері і тенденцій до глобалізації у політичній сфері неможливим стає повне невтручання Церкви та держави у справи одна одної. Натомість зростає усвідомлення спільної мети діяльності обох. Очевидно, діяльність Церкви є значно ширшою і представляє дуже багато елементів. Доречним є постійний пошук спільних інтересів між цими двома інституціями. Скажімо, одним із головніших елементів є мораль. Тішить той факт, що державна влада усвідомлює позитивну роль Церкви у відстоюванні моральних цінностей. Звісно, що зі зростанням духовності зросте також і моральність суспільства, помітно зменшуватиметься рівень злочинності, в чому не може не бути зацікавлена держава. Тому, усвідомлюючи цю позитивну роль Церкви, кожна влада в незалежній Україні намагається використати ці фактори на свій лад.

Перед нами постає тепер питання: як взаємодіяти Церкві з державою? Щоб дати хоч би приблизні відповіді на це питання, слід одразу окреслити і взяти до уваги місію та завдання кожної з них. Так, держава, займаючись насамперед матеріальним благоустроєм свого народу, будучи свого роду земним градом, у першу чергу повинна дбати про якнайкращі умови життя для своїх громадян. Її головним обов'язком є забезпечити гідні умови праці та життя для всіх людей на принципах свободи, рівності і братерства. Церква, натомість, завжди має на умі слова Христа: «Царство Моє не від світу цього» (Йо. 18,36), тому основою своєї діяльності, попри безумовну вартість соціальної доктрини та необхідність піклуватись про земні потреби своїх вірних, все ж вважає головною діяльність духовну, тобто спрямовану на забезпечення люду Божого тією водою, що «тече у життя вічне» (Йо. 4,14). Виходячи з настільки різних позицій та завдань, як Церква, так і держава все ж таки доходять до спільного знаменника, оскільки людина є духовно-тілесною істотою, і без задоволення первинно необхідних матеріальних потреб неможливе або ускладнене задоволення потреб духовних. Це вказує на необхідність Церкві і державі поєднувати власні зусилля задля блага людини.

Пам'ятаючи про сказане вище, слід також узяти до уваги деякі явища, притаманні сучасній Україні, як, наприклад, шкідлива «мода на віру», що настала наслідком багаторічної відсутності доступу до релігії та зацькованості християн, через що переважна більшість українців вважають себе віруючими (в Європі, для порівняння, цей показник значно менший), та часто нещирі показові кроки влади назустріч Церкві. І лише зважившись це все, слід шукати таку модель взаємодії держави з Церквою, при якій духовна діяльність Церкви йшла б на користь постійному прагненню покращити матеріальні умови праці та життя людей з боку держави, що у своєму поєднанні давало б великий позитивний ефект. Для реалізації цієї мети необхідні регулярні зустрічі представників церковної та владної еліт, що вилились би у реалізацію спільних суспільно корисних проектів. У наш же час таких проектів, на жаль, є дуже мало, а часті прагнення Церкви допомогти у вирішенні суспільно важливих проблем нерідко наштовхуються на нерозуміння, а то й навіть опір з боку можновладців.

Отож, метою роздумів автора цієї статті було підштовхнути читачів до пошуків відповіді на ці питання, які знову стали актуальними з приходом до влади нового керівника нашої Церкви. І нехай Господь благословить ці пошуки.

ЧСВВ – ПАМ'ЯТАЄМО, ВИВЧАЄМО, НАСЛІДУЄМО

ОТЕЦЬ НАВКРАТІЙ КРИЖАНОВСЬКИЙ, ЧСВВ – ДУШПАСТИР УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

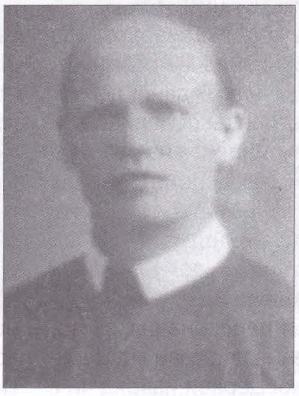

Боже провидіння знало наперед, що у свій час має випасти великий і важкий хрест на долю українського народу та його Церкви – пекельна рука вдарить по пастирях цього народу, а народ, як вівці без проводу, розбіжиться по всіх сторонах світу. Щоби бодай частинку цього народу рятувати, Бог завчасу пересаджує його на новий терен – далеку Канаду. Цю молоденьку маленьку галузку українського народу та його Церкви треба було тут доглядати, її кріпити, над нею чувати та її провадити. Потрібна була відповідна для цього людина. Тією Богом посланою людиною був, без сумніву, о. Навкратій Крижановський, ЧСВВ. Про це найкраще свідчить праця цього місіонаря-василіянина. Тому, продовжуючи наші розповіді про визначних василіян, згадаємо повного посвяти священика-душпастиря, незрівняного народного діяча, ревного сіяча Божого Слова – о. Навкратія Крижановського.

Майбутній отець Навкратій народився 22 травня 1876 року в селі Верхобужі Золочівського повіту в Західній Україні. Початкову освіту він здобув у своєму рідному селі, а до гімназії ходив у Золочеві. Маючи 18 років, вступав до новіціяту Чину святого Василія Великого у Добромилі. Його магістром на новіціяті був Андрей Шептицький. Перші монаші обіти склав 23 квітня 1896 року, відразу після цього вивчав філософію та богослов'я, а 23 серпня 1903 року був висвячений на священика.

Після двох місяців священства Боже провидіння повело його на місійну працю до Канади. В Канаді він провів своє повне праці і посвяти життя. Отець Навкратій відвідував матеріально вбогих, але ідейно багатих наших переселенців, подавав їм потрібну духовну опіку, заохочував до витривалості у важких початках, закликав до вірності Католицькій Церкві. Головним осідком і місцем його праці був Вінніпег, де відразу було засновано парафію і докладено зусиль для будівництва власної української католицької школи для українських дітей.

Від 1910 року о. Навкратій перебував у Мондері. Вже в 1912 році недалеко від теперішнього Мондеру постала щоденна українська школа, в якій навчалося 120 дітей. Цей ревний василіянин не думав тільки про дочасні справи – його погляд сягав далеко в майбутнє. Його непокоїла думка, що поле душпастирської праці щораз більше поширюється, а душпастирів є дуже мало. Одиноким розв'язанням було подбати про підготування й вивчення молодих місцевих священиків. Щоб це уможливити, потрібно було збудувати монастир. І ось після довгих трудів, завдяки помочі добрих людей, збудовано в Мондері монастир. Ця велика, всеукраїнського значення подія на канадській землі сталася 31 серпня 1923 року.

Обставини, в яких опинився у Канаді незабутньої пам'яті о. Навкратій Крижановський, ЧСВВ, були невідрадними: він не знав ані англійської мови, ані розміщення наших поселенців, ані самого краю та його внутрішнього життя. Спочатку о. Навкратій мусів відшукати своїх людей, організовувати їх у церковні громади, дбати про будівництво храмів, чувати, щоб не лише безсмертні душі, але й майно тих людей не дісталось у ворожі руки. При тому всьому, хоч він сам був без потіхи, мусів потішати й заохочувати інших, підтримувати їх на дусі, підносити їхню релігійну й національну свідомість. Неодноразово треба було висповідати цілу громаду, відвідати хворих, похрестити дітей (часом було і 25 в один день), катехизувати та приготувати до першої сповіді, повінчати, а потім, будучи цілком вичерпаним зі сил, їхати в нову важку дорогу, бо ще інші громади очікували з нетерпінням приїзду душпастиря. Можна собі уявити, якої самопосвяти таке щоденне життя вимагало, якої терпеливості, ревності, розважливості, працьовитості вимагала ця місійна праця, що була насущним хлібом для василіянина-місіонера.

Ревність і повна геройської жертовності любов до своїх ближніх у цього молодого священика, мабуть, виявилася найяскравіше у 1918 році, коли цілу Канаду огорнула страшна пошесть «інфлуенци». З небезпекою для власного життя о. Навкратій щодня по кілька разів їздив у різні сторони з Найсвятішими Тайнами до важко хворих людей, потішав їх сповіддю та готував на дорогу до вічності.

Своєї діяльності о. Навкратій не обмежував тільки до священично-місійної праці. Його дбайливе око бачило велику потребу народного усвідомлення та збереження рідних звичаїв і культури в чужому краї. Свій вплив і активність він, наскільки це було можливо, звернув також і в цьому напрямку. На плоди його старань не потрібно було довго очікувати. У Вінніпезі постала велика цілоденна українська школа при василіянській церкві. Отець Навкратій старався допомагати українським учителям вступити на навчання до державних шкіл. Майже виключно його заслугою було це, що Мондер став осередком українського життя, хоч в ньому проживало дві-три сотні населення, але його знали як свої, так і чужі по всій Канаді. Восени 1910 року Мондер відвідав митрополит Андрей Шептицький, ЧСВВ, який перебував у Канаді з візитом до наших українських громад. Отець Навкратій ніколи не минав нагоди, щоб дати можливість іншим народам пізнати українську культуру, наш чудовий обряд, народні звичаї та інші надбання українського народу.

Доказом визнання його великих діл було те, що найвища влада Чину створила на північноамериканському континенті нову Провінцію, а цього найбільш заслуженого священика зробила головним її настоятелем – протоігуменом. Проте надмірна праця, часті подорожі, безнастанні клопоти, а до того всього ще й докучливі хвороби так вичерпували й виснажували сили цієї благородної людини, що нитка її життя скоро обірвалася. Сповнюючи один із багатьох обов'язків верховного настоятеля цієї Провінції, о. Навкратій несподівано помер у Стемфордській семінарії після короткої недуги серця 10 квітня 1940 року. Його тлінні останки було перенесено до Мондера, який устиг стати йому рідним, і тут, серед великих торжеств, було складено їх на вічний спочинок. Так закінчилось життя цього праведного й незрівняного працівника-василіянина на новій ниві канадського місійного терену.

Ціле життя о. Навкратія було посвячене цій одній ідеї – скріпити й поширити Боже Царство в душах українців на канадській землі. Коли порівняємо цей незмірно короткий час земного життя о. Навкратія з важкими й невідрадними обставинами, серед яких йому довелося працювати, тоді мусимо признати, що плоди його праведного життя були понад усяке людське сподівання надзвичайно великими. В цьому можна добачати велич Божого провидіння.

Отець Навкратій Крижановський, ЧСВВ, був людиною високих ідеалів і відзначався сильною волею, ніколи не піддавався навіть найбільшим труднощам, яких не бракувало в його невтомному монашому житті. Його мила й симпатична вдача прихиляла до нього серця всіх, що його знали. Своєю щирістю він притягував до себе всіх, що чули його науки або мали нагоду з ним спілкуватися. Отець Навкратій був правдивим сином св. Василія Великого, повністю відданим церковним справам, огортав справжньою любов'ю своїх ближніх. Ціле життя о. Навкратія – це світлий зразок правдивого місіонера, священика, василіянина. ■

Опрацював о. Василь ПАРАСЮК, ЧСВВ

«ЦЕРКВА В ДОРОЗІ»

Зі семінару про УГКЦ в діаспорі під проводом владики Сотера Ортинського, ЧСВВ

22 і 24 березня 2011 року в конференційному залі Василіянського інституту філософсько-богословських студій ім. Йосифа Веніямина Рутського у Брюховичах з ініціативи о. Даниїла Сікори, дослідника історії Василіянського Чину, з благословення отця-ректора Роберта Лисейка та за організації отця Полікарпа Марцелюка, професора церковної історії у ВІФБС, відбувся семінар, присвячений історії започаткування й розвитку місійної діяльності серед українських греко-католиків у північноамериканській діаспорі та пам'яті першого єпископа-ординарія у Філадельфії (США) владики Сотера Ортинського, ЧСВВ.

«Церква в дорозі. Досвід діаспори у створенні місійної структури УГКЦ в Північній Америці. Кир Сотер Ортинський – василіянин, єрей, єпископ» – така повна назва семінару, в якому мали змогу взяти участь брати-студенти, викладачі інституту та сестри василіянки з Брюхович і Львова.

На першій сесії семінару, яка відбулася 22 березня, докторант з історії Церкви Григоріянського університету в Римі пан Володимир Суботін висвітлив тему «Римські понтифіки і питання емігрантів. Конгрегація для Східних Церков і душпастирська опіка емігрантів». Зокрема, в першій частині доповіді пан Володимир представив на основі документів у їх історичній перспективі розвиток думки Вселенських Архиєреїв та вищеназваної Конгрегації стосовно еміграції та душпастирської опіки емігрантів, представив канони з Кодексу Канонів Східних Церков та Кодексу Канонічного Права Римської Церкви, які гарантують вірним католикам усіх обрядів права дотримання власних обрядів і забезпечення опіки власного духовенства. В другій частині доповідач зробив історичний екскурс у кін. XIX – поч. XX ст. – період, на який припадає перша хвиля еміграції українців із Галичини, Закарпаття та Буковини до Сполучених Штатів Америки. На основі статистичних даних представлено кількість осіб та сімей, які мігрували до США в цей період, регіони найінтенсивнішого відтоку емігрантів, їх долю і роди занять на «новій Батьківщині».

На другій сесії семінару, вже 24 березня, отець-доктор Іван Кащак зі Стемфордської єпархії (США) розвинув тему «Єрархія УГКЦ в діаспорі. Митрополит Андрей Шептицький і створення парафіяльних громад». Розповідь про приїзд перших українських греко-католицьких священиків до Америки, утворення душпастирських осередків, старання про свого єпископа і врешті приїзд Кир Сотера Ортинського, ЧСВВ, до Філадельфії, його труднощі в нових умовах й непорозуміння з латинською єрархією – все це отець Іван супроводжував наочними фотоматеріалами за допомогою проектора. На завершення пан Мирослав Ортинський оповів про плекання пам'яті про владику Сотера (в миру – Степана)

Ортинського в родині Ортинських. На основі розповідей свого діда, який був рідним братом владики, пан Мирослав розказав про його ранні роки, навчання в школі та Дрогобицькій гімназії й зародження покликання до монашого життя.

Після закінченні семінару всі присутні піднесли до Господа молитву за упокій душі слуги Божого єпископа Сотера Степана Ортинського, ЧСВВ, тим паче, що в цей день – 24 березня 2011 р. – виповнилося 95 років із дня його смерті. ■

БЛАЖЕННОЇ ПАМ'ЯТІ ВЛАДИКА СОТЕР СТЕПАН ОРТИНСЬКИЙ, ЧСВВ

Народився 29.01.1866 р. в с. Ортиничі Самбірського повіту (нині Дрогобицький р-н Львівської обл.) в родині Івана Ортинського та Марії з роду Кульчицьких. Походив з давнього шляхетського роду Лебідь. Початкову освіту здобував спершу в рідному селі, потім у школі в Дрогобичі, Дрогобицькій польській гімназії та в гімназії у Самборі. До реформованого Василіянського Чину на новіціят в Добромилі вступив 3.02.1884 р. Перші тимчасові обіти склав 29.09.1885, після чого упродовж року вивчав риторику в Добромилі, а з 16.03.1886 р. –філософію у Львівському монастирі. Вічні обіти склав 1.01.1889 р. Був направлений на богословські студії до єзуїтської академії в Кракові. 18.07.1891 р. отримав єрейські свячення.

Після завершення навчання у 1894 р. отримав призначення до Львівського Святоонуфріївського монастиря виконувати обов'язки проповідника, сповідника й місіонера. У 1894-1895 рр. був вікарієм Лаврівського монастиря і професором філософії для василіянських братів-студентів. В 1896-1897 рр. був у Львові провідником Апостольства молитви, сповідником, еклезіархом і місіонером. З 1898 р. отець Сотер перебував у новозасноваому монастирі св. апостолів Петра й Павла в Михайлівці на Тернопільщині (заснованому у 1895 р. Іваном Дашкевичем), звідки продовжував щораз частіше виїжджати на місії й реколекції, виконував обов'язки економа монастиря, а з 1.11.1901 – ігумена. У 1905-1906 рр. перебував у Дрогобицькому монастирі знову як місіонер і сповідник. Після Першої Капітули Чину (14.11-1.12 1906 р. в Кристинополі) був призначений директором усіх василіянських місій і місіонерів із осідком у Львівському монастирі. Отець Ортинський був одним із найуспішніших і найталановитіших місіонерів у Чині й у своїй місіонерській ревності збирався виїхати на місійну працю серед українців у Бразилії, однак Боже провидіння розпорядилося по-іншому…

26.03.1907 р. отець Сотер Ортинський був іменований титулярним єпископом Давлії із призначенням для всіх греко-католиків у США з осідком у Філадельфії. Єпископські свячення отримав із рук митрополита Андрея Шептицького, єпископа Перемишльського Костянтина Чеховича і єпископа Станіславівського Григорія Хомишина. Це сталося 12.05.1907 р. у катедрі св. Юра у Львові.

27.08.1907 р. владика Сотер прибув до Нью-Йорка, де його зустріли численні священики та вірні. Після візиту до Апостольського Делегата у Вашингтоні оселився у Філадельфії. Одразу кинувся у вир праці: організовував духовенство, створював нові парафії (за неповних 9 років він заснував 63 нові парафії, а для кращого управління парафіями об'єднав їх у деканати), релігійні товариства «Відродження», «Апостольство молитви», заснував часописи «Душпастир», «Америка», «Місіонер», «Єпархіальний вісник», сприяв створенню католицької організації «Провидіння», яка об'єднувала греко-католицькі братства Америки. В 1911 р. владика Сотер запросив до США сестер василіянок, які почали допомагати в навчанні дітей, особливо сиріт. Кир Сотер відкрив сиротинець для 200 дітей-сиріт, дбав також про вишкіл священиків і навіть придбав земельну ділянку для майбутньої семінарії (заснована аж у 1933 р.) й старечого дому. А 28.05.1913 р. церковна структура греко-католиків у США стала самостійною й непідвладною латинським єпископам: владика Сотер отримав повну пряму юрисдикцію, створивши екзархат нашої Церкви під опікою Апостольського Делегата у Вашингтоні. Всі ці старання єпископа Сотера Ортинського завжди були під прицілом русинського закарпатського духовенства, яке бажало мати свою окрему від галичан єрархію і часто ставало «каменем спотикання» у намаганнях та діях владики Сотера, висловлюючи своє незадоволення у різних часописах і зводячи на нього безпідставні наклепи.

Владика Сотер Степан Ортинський, ЧСВВ, упокоївся в Господі у Філадельфійській лікарні після чергового запалення легенів. Сталося це 24.03.1916 р. на 51-му році його життя, 31-му – чернечого покликання, 25-му – священослужіння і 9-му році єпископства. 30.03.1916 р. відбувся величавий похорон, у якому взяли участь від 10 до 15 тисяч людей. Похоронений у греко-католицькій катедрі у Філадельфії. Вічна йому пам'ять! ■

НАСТАНОВИ СВ. ІВАНА ЗОЛОТОУСТОГО (IV СТ.) ПРО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ

Продовження,
Початок у ч.4 за 2011

Про потребу дітей слухати Слово Боже

Коли ви бажаєте привести своїх дітей на видовище, то знаходите для цього час і не вважаєте, що це зашкодить їхньому навчанню чи іншим справам. Духовні ж вправи вам видаються ледарством. Чи не гнівите ви Господа, коли знаходите час на те, щоб навчати своїх дітей усіх можливих наук, а заняття Божою справою для них, на вашу думку, є обтяжливим та несвоєчасним? Помиляєтесь, браття! Саме цей ніжний вік і потребує навчання Божої справи. В такий період швидко засвоюється і, як печатка на воску, карбується в душах дітей усе те, що вони чують. В цей час також формується і їхня схильність або до зла, або до доброчинності. Тому якщо на початку, так би мовити, у переддень відвернути дітей від пороку і спрямувати на кращий шлях, то в майбутньому це для них стане навичкою, і вони будуть нездатними швидко захоплюватися гріхом. Адже навичка спонукатиме їх до добрих справ. Такими діти будуть корисними для суспільства і шануватимуться нами, оскільки у своїй юності виявлять мудрість старців. Бо неможливо – як я вже раніше казав – щоб ті, що навчалися та насолоджувалися читанням Божественного Писання (чи то чоловік, чи жінка, чи юнак), не отримували від цього ніякої користі... І диявол, як побачить, що в душі людини записаний закон Божий, вже більше не буде спокушати. Адже він не зможе навіть заглянути туди, де Царське Писання, викарбуване Святим Духом у багатолюбивому серці, сяє благодаттю. Для диявола, навіюваних ним думок найстрашнішим є перейнята питаннями духовності душа, що постійно живиться з Божественного джерела. Саме таку душу ніщо не може ні засмутити, ні охопити гордістю. Посеред бур та хвилювань вона насолоджується тишею. Адже причиною наших спокус є не зовнішні обставини, а неміч нашого Духа. Якби ми страждали внаслідок обставин, що склалися, то до цього були б причетні всі люди. Бо кожен із нас долає одне і те ж море, в якому неможливо обминути хвилі та бурі. Але оскільки є люди, які перебувають поза стихією, то очевидно, що бурю чинять не обставини, а стан нашого духа.

Отже, якщо ми налаштуємо свою душу на те, щоб вона все легко переносила, то для нас не існуватиме ні бурі, ні потопу, але завжди буде благодатна тиша.

Про те, що неправильний погляд на виховання буває причиною величезного зла

Розбещеність дітей часто пояснюється безумною тягою їхніх батьків до тілесного. Надаючи перевагу лише цьому, а все інше вважаючи менш вартісним, вони перестають піклуватися про душу свого чада. Про таких батьків я скажу, що вони є гіршими навіть за дітовбивць.

Розглянемо це детально. Чи можеш ти сказати, що твій син чи почув від тебе, чи дізнався сам, що той, хто клянеться (навіть якби клявся у правді), ображає Бога? Також чи чув він про те, що злопам'ятному спастися неможливо? Або про те, що лихослівного Бог настільки втихомирив, що навіть заборонив йому читати Слово Боже? А також про те, що гордовитого та підступного Він скинув із неба до вогненної геєни? Або про те, що того, який споглядає на жінку з пристрастю, Він засуджує як перелюбника? А чи ти переконував коли-небудь свого сина уникати такого звичного для всіх гріха, як осуд ближніх, за який на нас очікує найважче покарання? Чи ознайомив ти його з Христовими заповідями? Можливо, ти і сам не знаєш, що такі заповіді існують? Якщо це так, то як син може виконати те, про що не відає і батько? Але якби зло обмежувалося лише тим, що батьки не давали б своїм дітям ніяких корисних порад, то воно не було б таким великим. Однак ви, батьки, спонукаєте дочок і синів до ще гіршого. Бо коли переконуєте дітей в необхідності здобувати освіту, то у вашій розмові не почуєш нічого іншого, окрім наступних прикладів: один, мовляв, чоловік з бідної верстви,

вдосконалившись у красномовності, отримав високу посаду, розбагатів, одружився із заможною нареченою, збудував чудовий будинок і став усіма шанованою людиною. Інший, вивчивши латинську мову, почав служити при дворі. І все це розповідається лише про шанованих на землі, але жодного разу ніхто не згадує про прославлених на небесах. Навіть якщо хтось і відважиться про них заговорити, то до його слів навряд чи прислухаються.

Отже, навчаючи своїх дітей таким чином, ви з раннього дитинства закладаєте у їхні душі підвалини двох найлютіших пристрастей, а саме: сріблолюбства та марнославства. Кожна з них здатна спаплюжити все. А якщо вони увірвуться до ніжної юнацької душі разом, то, подібно до поєднаних бурхливих потоків, знищать все добре і настільки наситять душу тернинами, піском та сміттям, що зроблять її безплідною. Про це свідчать і світські письменники, одні з яких кожну зі згаданих пристрастей називають вершиною, а інші – головою всього зла. Адже батьки все роблять не для того, щоб послабити злі паростки, але щоб ще більше їх зміцнити. Чи ж є якийсь нерозумний, який би не почав сумніватися у можливості спасіння вихованого таким чином сина? Добре, якщо душа, отримавши протилежну настанову, буде збережена від розпусти. Однак якщо нагородою за все вважаються гроші і як приклад для наслідування вказується на порочних людей, то як тоді можна сподіватися на спасіння? Ті, які мають пристрасть до багатства, переважно є заздрісними, аморальними, схильними до клятви, віроломними, пихатими, словоблудними, злими, безсоромними, нахабними та невдячними – тобто вони повністю охоплені злом. Про це достовірно свідчить блаженний Павло, який сказав, що «сріблолюбство є коренем усього зла в житті» (1 Тим. 6,10). А ще до нього про це вістив Христос, Який стверджував, що «полонений цією пристрастю не може служити Богові» (Мт. 6,24).

Отже, якщо юнак ще з раннього дитинства перебуватиме у рабстві пристрастей, то коли ж він зможе стати вільним? Яким чином він переможе хвилі, якщо оточуючі його штовхають, топлять і змушують захлинутися? Ти гадаєш, що твій син, будучи молодим, живучи у Єгипті, краще сказати, серед диявольського війська,

не чуючи ні від кого жодної корисної поради і бачачи, що всі, а найбільше – батьки та вихователі, спонукають його до злого, – ти гадаєш, що він зможе уникнути тенет нечистого? Як юнак це зробить? Чи не за допомогою твоїх настанов? Але ж ти навчаєш його протилежного. Не дозволяючи юнакові згадати про благочестя навіть уві сні і наповнюючи його душу спокусами сучасного життя, ти ще більше сприяєш загибелі свого сина. Можливо, він має покладатися на власні сили? Зовсім ні. Юнак не має достатньо власних сил для здійснення доброчинності. Якщо він і порадить щось добре, то воно не зможе дати гарних паростків, оскільки загине від зливи твоїх слів. Адже подібно до того, як тіло не може довго жити, якщо замість корисної поживи отримуватиме шкідливу, – так і душа, отримуючи неправильні настанови, не може й подумати про щось добре та достойне.

Душа, перебуваючи в постійних утисках із боку зла, яке, подібно до зарази, її нищить, безперечно, потрапить до геєни і загине. Адже ви, ніби щиро прагнучи занапастити своїх дітей, наказуєте їм робити лише те, що є перешкодою для спасіння. «Горе вам, – сказано, – що тепер потішаєтесь» (Лк. 6,25) – а ви часто даєте дітям привід до потіхи. «Горе ж вам, багатіям» (Лк. 6,24) – а ви піклуєтесь лише про те, щоб вони розбагатіли. «Горе вам, як усі люди про вас говоритимуть добре» (Лк. 6,26) – а ви часто витрачаєте своє майно заради людської слави. «Кожен, хто гнівається на брата свого, підпадає вже судові» (Мт. 5,22) – а ви вважаєте слабкими та боягузами тих, хто мовчазно сприймає образи від інших. Христос наказує ухилятися від бійки та сварки – а ви постійно спонукаєте до цього. Він повелів виколювати око, якщо воно спокушає на зло – а ви лише й бажаєте, щоб друзями дочок і синів були ті, хто може дати грошей, навіть якщо діти вчаться від них розпусті. Христос не дозволив розлучатися з дружиною, окрім із причини перелюбу, а ви, у випадку можливості здобути багатство, наказуєте не зважати і на цю заповідь. Він суворо заборонив клястися – а ви навіть насміхаєтеся над тими, хто це виконує. «Хто любить душу свою, – сказав Господь, – той погубить її» (Ів. 12,25). Та ви всіляко спонукаєте дітей до цієї любові. «Якщо ви не будете людям прощати, – каже Він, – то і Отець ваш не простить вам прогріхів ваших» (Мт. 6,15) – а ви навіть докоряєте синам і дочкам, коли вони не хочуть помститися своїм образникам. Христос сказав, що ті, хто люблять славу, але постять чи моляться, дають милостиню, не отримають жодної користі (Мт. 6,1) – а ви лише і дбаєте про те, щоб ваші діти її (славу) здобували. Продовжувати перелік не варто. Адже всі вище згадані пороки– не лише разом взяті, але й кожний зокрема – у змозі призвести до тисячі геєн, а ви, зібравши всі гріхи і поклавши цей важкий тягар на дітей, посилаєте своє чадо до вогненної річки.

Отже, чи зможуть діти спастися, якщо матимуть у собі стільки поживи для вогню? Але біда не лише в тім, що ви навчаєте дітей протилежного Христовим заповідям. Страшним є те, що гріх приховуєте під милозвучними термінами. Наприклад, постійне перебування на різних видовищах ви називаєте ритмом сучасного життя, володіння багатством – свободою, любов до слави – великодушністю, зухвалість – відвертістю; марнотратство ви називаєте людинолюбством, несправедливість – мужністю. Окрім того, ви доброчинність називаєте протилежними за значенням словами: скромність – неосвіченістю, тихість – боягузтвом, справедливість – слабкістю, смиренність – рабством, незлобливість – безсиллям. Ви ніби боїтесь того, що ваші діти, дізнавшись від інших справжні назви чеснот і пороків, втечуть від геєни. Адже називання духовних вад справжніми іменами сприяє формуванню відрази до них. Це так сильно вражає грішників, що багато хто з них не може без роздратування слухати, коли їх називають тими, ким вони є насправді, і сприймають це за велику образу. Отже, якби хтось назвав безсоромну жінку та розпутного юнака тим словом, яке відповідає змісту їхнього пороку, то це сприйнялося б ними як велика образа. І не лише вони, але й п'яниця й сріблолюбець, і чванливий, і взагалі, всі ті, що вчинили найважчі злочини, вражаються не так людською думкою чи дією, як правдивою назвою своїх справ. Я знаю багатьох, які, чуючи про свої ганебні вчинки, схаменулися. Проте ви

позбавляєте дітей і цього засобу виправлення. Окрім того, навчаєте їх злу не лише словом, але й ділами: будуєте гарні будинки, купуєте дорогі поля, привчаєте дочок і синів жити розкішно – і всім цим, ніби густою хмарою, покриваєте їхні душі. Як я можу вважати, що ваші діти можуть спастися, якщо бачу, що ви спонукаєте їх до тих вчинків, за які Христос призначив неминучу загибель; коли бачу, що їхні душі ви не пильнуєте (ніби це щось непотрібне), а про те, що є справді зайвим, дбаєте, як про щось найнеобхідніше та найважливіше? Ви робите все для того, щоб син мав слугу, коня, найкращий одяг, а про те, щоб він сам був хорошим, не хочете й подумати. Турбуючись про дерева та каміння, ви водночас позбавляєте душу навіть найменшої опіки. Ви дбаєте про те, щоб на будинку стояла гарна статуя і була позолоченою покрівля; а про те, щоб найцінніша статуя – душа – була золотою, не бажаєте й подумати.

Окрім того, коли хочемо ознайомити дітей з науками, то не лише усуваємо все те, що перешкоджає навчанню, але й робимо все можливе, щоб цьому посприяти: наймаємо вихователів та вчителів, витрачаємо на це кошти, звільняємо своє чадо від усіх інших турбот і (частіше, ніж вчителі на олімпійських іграх) постійно нагадуємо їм про бідність через неосвіченість і про багатство внаслідок вченості; робимо й говоримо ми самі і через інших усе, аби спонукати дітей здобувати освіту. Це дається нелегко. А моральна рівновага й чесність, не зважаючи на різні перешкоди, на нашу думку, прийдуть самі по собі? Що може бути гіршим за це безглуздя: найлегшому приділити набагато більше уваги, ніж воно цього потребує; а про значно важливіші речі думати, що вони, подібно до чогось пустого та незначного, прийдуть самі? Адже вдосконалення душі в благочестивому житті у стільки разів важче за вивчення наук, у скільки важче виконувати, ніж говорити. Отже, скажете, потрібно зруйнувати училища? Ні, не про це я говорю, а про те, щоб нам не знищити будівлі доброчинності і не погубити живої душі. Якщо вона є цнотливою, то від необізнаності в красномовності не буде ніякої втрати; але якщо душа розпусна, то від неї походить велика шкода, навіть якби мова була збагаченою. Чим насиченіше слово, тим більше шкоди воно принесе. Адже гріховність у поєднанні з ораторською майстерністю чинить більше зла, ніж неосвіченість. Для успішного навчання словесності потрібна моральність, але мораль не потребує допомоги у словесності. Можна залишатися цнотливим і без учености, але ніхто ніколи не зможе мати успіх в опануванні наук, якщо весь час проводитиме в пороках та розпусті. Яка нам буде користь від знання словесності, якщо найголовніше у нас буде спаплюженим? І чим нам може зашкодити необізнаність у ній, якщо те, що є найважливішим, у нас упорядковане? Істинною мудрістю і істинною освітою є не що інше, як страх Божий. Ніхто нехай не думає, що ніби я наказую, аби діти залишалися невігласами. Ні! Нехай хтось мені поручиться щодо виконання найнеобхіднішого, тобто благочестя, – і я не буду заперечувати того, щоб діти вдосконалювалися у мистецтві красномовності. Якщо хитаються підвалини і є небезпека того, що будівля впаде, то було б украй нерозумно шукати допомоги у штукатурів, а не в будівельників. Також було б дивним не дозволяти прикрашати стіни, якщо вони стоять непохитно.

Отже, будемо, перш за все, навчати дітей благочестя і спонукати їх до страху не тоді, коли вони вже стануть дорослими, але ще в дитинстві. І Павло радить наймати для синів та дочок учителів доброчинності на самому початку, в юному віці, щоб не дати злу до них доступитися. Адже не те навчання є найкращим, за яким спочатку дозволяють гріху діяти, а потім вишукують методи, щоб позбутися його; але те, за яким використовують всі зусилля, щоб зробити нашу душу для зла недоступною. Тому закликаю не лише дозволяти іншим навчати благочестю, але й самим допомагати дітям рятувати човен і намагатися направляти його за попутнім вітром. Адже якби ми всі думали так і, перш за все, навчали дітей доброчинності, вважаючи це головним завданням, а все інше –додатковим, то це призвело б до такої кількості благ, що коли б я почав їх називати, то мене сприйняли б за хвалькуватого. Якби благочестя стало для нас законом, якби ми своїх синів та дочок спонукали бути Божими друзями і на-

вчали, окрім інших наук, духовним, то зникла б будь-яка скорбота, наше сьогодення звільнилося б від зла, і тим, що сказано про майбутнє життя, а саме, «що журба та зітхання втечуть» (Іс. 35, 10), ми насолоджувалися б уже тепер.

Отже, будемо робити все для того, щоб залишити дітям багатство благочестя, яке ніколи не минається, перебуває з нами і після смерті, і може принести нам велику користь не лише тут, але й там. Мирське золото й срібло не перейдуть разом із людьми у вічність, але ще раніше разом із людьми загинуть тут або ж погублять, як це часто буває, ще й своїх власників. Проте багатство благочестя і тут, і там не лише не знищується, але й тих, що здобували його, збереже у безпеці. Це справді так: хто більше шанує земне, ніж духовне, той втратить як одне, так і друге; а хто прагне до небесного, той, певне, отримає і земне. Це слова не мої, але самого Господа, Який обіцяє дати ці блага. «Шукайте, – каже Він перше Царства Божого і праведності Його, а все інше вам додасться» (Мт. 6,33). Чи може щось бути кращим за це? «Турбуйтеся, – каже Він, – про духовне, а про все інше подбаю Я». Таким чином, Бог є подібним до турботливого батька, Який бере на Себе обов'язок піклуватись про дім, керувати слугами тощо, а сину радить лише духовно вдосконалюватись. Отже, будьмо слухняними, шукаймо Царства Божого – і тоді і своїх дітей ми побачимо шанованими, і самі разом із ними прославимось; насолоджуватимемось благами і в теперішньому житті, якщо полюбимо майбутнє та небесне. Намагаймось бути батьками гарних синів і дочок, творцями хрестоносних храмів, опікунами небесних подвижників, зміцнюючи, наставляючи їх та дбаючи про корисне для них, щоб і ми разом з ними отримали однакові вінці. ■

Спільноті «Матері в молитві» в День матері присвячується

МАТИ І ДІТИ

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Життєвий досвід людей старшого покоління не завжди зрозумілий молодим, які зазвичай живуть днем сьогоднішнім, переймаються своїми проблемами. Діти не завжди шанують те, що їхні батьки вважали найдорожчим, не надто цікавляться розповідями з минулого їх минулого. Так триває доти, доки вчорашні молоді люди не вступають у пору своєї осені, доки голову не покриває сивина. А вже тоді настає переосмислення і усвідомлення важливості призабутого. Та, на жаль, батьків до того часу вже не стає. І тоді виникає страх: що ж далі? Як зберігатимуть пам'ять про наше минуле? Виникає велика потреба переповісти все молодшим друзям. Жаль тільки, що пам'ять іноді підводить…

…Олена, незважаючи на все, що пережила, добре запам'ятала страшний голод у тридцять третьому році. Життя їй врятувала, за її словами, тітка Євдокія, яка прийшла навідатись до своїх

родичів. Дві її сестрички померли раніше, а на той час мати ледве повзала, щось шептала (мабуть, молилася), а Олена повністю ослабла. Тітка Євдокія витягнула кусочок хліба і підкормила матір, а те, що лишилося, дала й дівчинці. Через деякий час Оленина мати померла: мабуть, забагато з'їла хліба. Тітка Євдокія, похоронивши її, забрала з собою слабосилу дівчину.

Тітка для Олени стала другою матір'ю, хоча в неї були свої діти. Минув час, і дівчина вийшла заміж, створила свою сім'ю, повернулась до свого рідного села, залишивши тітку Євдокію і її доброго чоловіка.

Не обійшли її стороною репресії. За участь у визвольних змаганнях заарештували чоловіка Євдокії. Він походив з Галичини, був у Січових Стрільцях і допомагав Олені стати на ноги, за що вона дуже його поважала і любила, а тепер переживала за його долю. Життя її стало підтвердженням того, як часто людина у своєму серці

пише особисте страждання, яке так чуже людській природі. Коли ми відчуваємо фізичний біль, то надіємося, що він залишить нас. Не так буває з душевними стражданнями. А таким є біль людини, що втрачає найближчих осіб. Євдокія залишилась одинокою зі своїми дітьми і не могла чимось допомогти Олені. Олена народила сина і назвала його іменем чоловіка Євдокії – Петром.

Почалась війна і принесла зі собою нові страждання. Коли бомбардували залізничну станцію, Олена, як та горлиця, впала на своїх дітей і накрила їх своїм тілом і на весь голос крикнувши:

– Ісусе, Мати Божа, рятуйте нас!

Бомба впала, здавалося б, зовсім близько, осколки зі свистом пролітали над матір'ю і дітьми, та ні один не пошкодив нікого з них.

– Боже, дякую тобі, – промовила Олена, піднімаючи дітей. Побігли до села – а там пожежа охопила крайні хати, серед яких – і їхню. Згоріло все. Зате корова, що паслася під лісом, залишилась, та й поросятко бігало по дворі. Тож мужня жінка і за це дякувала Богові.

Та через деякий час судилося Олені зазнати чи не найбільшого горя. Війна саме закінчувалась, і жінка очікувала повернення чоловіка. І ось одного разу листоноша приніс листа, не складеного трикутником, а в конверті. Затьохкало Оленине серце: це щось або дуже добре, або зле. З трепетом відкрила конверт, а там на маленькому листочку – напис по-російськи: «Гонтар Микола Тихонович загинув смертю хоробрих. Батьківщина його не забуде». І це все.

Ледве не зімліла Олена: не могла оговтатися від прочитаного. Але хоч гірка – та це правда, з якою слід було миритися. А тоді, коли інші чоловіки поверталися з фронту, Олена виглядала серед них і свого Миколу. Хотіла їхати на його могилу, але це було аж біля Праги в Чехії. Так і не поїхала, бо поїздки за межі країни були заборонені.

Насамперед потрібно було якось наново злітити хату. Завдяки сусідам вже взимку була з дітьми у своєму домі. Трохи підробляла на залізничній станції, бо для дітей щось треба придбати, та й у хаті нічого не було. А тут голод новий почався в сорок сьомому році. Олена знала, що це таке, і старалася вберегти сім'ю від найгіршого. Спочатку вони збирали мерзлу картоплю на

городі, а коли того не стало – їли листя, коріння, черепах, равликів – все, що можна було споживати. Олена вчила дітей виживати в таких умовах. Згодом люди з Поділля почали їздити на Західну Україну і там випрошували продукти у місцевих господарів, оскільки там ще не було колгоспів.

– Петрусю, поїдеш зі мною, а Галинка і Оксана нехай залишаються біля тітки Євдокії, – якось ввечері сказала Олена хлопчикові.

Почали збиратися. Потрібні були гроші, так що довелось все, що можна було, продати. Зібрала гроші на дорогу і поїхала жебракувати аж в підкарпатські села. Думала: чим дальше заїде, тим більше випросить продуктів. Але прошаки розійшлися з так званої Великої України по всіх галицьких селах. Одні допомагали чим могли, а інші знизували плечима. Олена не трималась якогось гурту, а ходила з своїм хлопчиком селом від хати до хати. Та не вміла якось просити, а ставала перед дверима, поки хтось не вийшов. Кидали різне: хто – картоплину, хто – жменьку якогось зерна, кусок хліба або паляничку. Бували такі, що давали молока, сиру, а то і якоїсь страви поїсти.

Одного разу Олена попросилась в одної господині на нічліг. Після вечері, помолившись, вони з Петрусем полягали спати. Через деякий час прийшли повечеряти з лісу повстанці. Прокинувшись, Олена хотіла втікати з хати з переляку.

– Ні, ні, не втікай від нас. Розкажи, звідки ти, як там проживають ваші односельчани? – запитував один з них.

Почалась розмова. Повстанці уважно слухали, дивлячись, як по її лиці текли сльози, коли розказувала про страшний голодомор, а потім про війну.

– Та й тепер не легше. Не знаю, як вижити, – зітхала Олена. Прокинувся Петрусь і почав слухати, що говорили повстанці, а тоді й сам щось їм розповідав.

Повстанці повечеряли і наказали Олені мовчати про все це.

– Нас тут не було, – говорив один з них. – До речі, між нами є також один з ваших сторін, дуже порядний слухняний побратим, – а тоді звернулися до хлопчика: – А ти, Петрусю, слухайся мами і вчися добре.

Тільки вийшли, а через хвилину знову приходить один з них і приносить мішок ячменю і мішечок кукурудзи:

– Ось, візьміть це собі!

– Дякую вам! Чи це не Бог вас послав? – говорила якось сором'язливо Олена.

А на ранок господиня ще дала гостям з Великої України поснідати і відпровадила на залізничну станцію. Важко було нести мішечки і продукти, але, на щастя, один чоловік їхав підводою, підібрав їх і підвіз майже до самої станції.

– Дай вам Боже здоров'я, щоб ви такого лиха ніколи не зазнали, – дякуючи, говорила Олена своєму добродію.

А вдома діти, Галя і Оксана, кожного дня виходили на дорогу і виглядали маму. А коли вони з Петриком приїхали, несучи на згорблених спинах мішки, дівчатка вибігли наперед. Вони тулилися до матусі, цілували її обличчя, виснажене від безсоння, голоду і холоду, але були раді, що їхня мама з ними.

Увійшовши до хати, вона розтопила грубу і зварила куліш. Діти сьорбали гарячу страву і раділи з того, що хоч раз наїлись добре.

Ще декілька разів їздила Олена за продуктами за Збруч і кожний раз поверталася удало. За її словами, вона завжди була з Богом і з молитвою на устах, і Бог милував її. І хоч усе, що мала, розпродала та залишилась гола і боса, зате врятувала себе, дітей, ще й помагала сусідам і Євдокії.

В хаті Олени завжди було холодно. Не було дров, щоб топити піч, бракувало одежі і взуття. Проте жінка завжди говорила: «Бідність – не біда. Головне, щоб серце було добре, руки – працьо-

виті, а совість – чиста. Заздрити треба не багатому, а щедрому».

Олена працювала не покладаючи рук і з часом купила козу, а потім дві курки з півнем. Петрусь у всьому помагав матері. З сестричками ходили до лісу збирати гриби, ягоди. Мама готувала паляниці, а згодом уже мали свій хліб і молоко. Та в колгоспі ще мусила відробляти трудодні, за які майже нічого не платили. Всі разом заготовляли на зиму дрова, сіно і обробляли город. Згодом хлів побудували, завели корову, свиню, курей. Здавалося, бідність відступила.

Діти стали підростати. Петруся після закінчення школи забрали до війська. Служив у морфлоті аж на Камчатці. Там залишившись, оженився і додому рідко приїжджав, а пізніше зовсім забув про своє рідне село, маму і сестер.

Дочки також повиходили заміж і жили далеко від матері, створивши свої сім'ї. Олена залишилась самотньою у своїй хаті. Дуже рідко навідувались діти до своєї матері. А вона так хотіла їх бачити та й потішитись внуками, писала їм листи, поздоровлення, запрошувала до себе на свята. В листах не переставала їх повчати: «Не живіть тільки для себе, і Бог дасть вам силу та довголіття». Одного разу писала до сина: «Приїжджай до нас, дорогий мій Петрусю. І в нас живуть люди, дають собі раду. Будеш мені допомагати. У місті купимо квартиру, а на вихідні будеш приїжджати на село. Я буду дуже рада бачити тебе, невістку і внуків. Хата моя розвалюється, а я не маю де голови прихилити. О, яка б я була тоді щаслива. Всіх поздоровляю і з нетерпінням чекаю відповіді». Подібні листи писала своїм дочкам, та вони відписували, що їх чоловіки не хочуть хворої бабусі, а приїхати не можуть з різних причин.

Виплакувала свої сльози бабуся і нікому не розказувала, що пишуть її діти. Марно виглядала жаданих гостей, та ніхто не приїжджав. Перед сусідами завжди хвалила своїх дітей, їх порядність, та тільки жалілася, що не можуть приїхати додому.

Бабу Олену поважали всі в селі. Чи то за світлий розум, чи за працелюбність і побожність. Та, мабуть, найбільше її любили за добре серце, тому не залишили, коли вона захворіла. Кожен день приходили її подруги, приносили щось поїсти, підтримували добрим словом.

– Напишіть листа до мого Петруся: може, приїде, поки живу. Колись писав, що приїде на Великдень. Не приїхав. Мабуть, працює, а, може, занедужав. Також напишіть до Оксани і до Галини. В них також свої клопоти. Напишіть, що я їх чекаю. Адреси ось там у шухляді. А про недугу не дуже так пишіть...

В листах відповіли дочки, що через поважні причини не можуть приїхати. Співчували матері. Від Петра не було відповіді. Олені з кожним днем ставало важче, вже й кликала священика, хотіла посповідатись. І тільки після прийняття Святих Тайн заспокоїлась і через декілька днів померла.

Хоронили сусіди. На похорон зійшлись майже всі люди з села. Всі хвалили її за її доброту, за людяність і жаліли, що відійшла так скоро до вічності. На сороковий день приїжджала дочка Галина з внучкою, а через рік приїхала Оксана з своєю сім'єю. Пом'янули і поїхали до свого міста, продавши обійстя з хатою і город таки своїм сусідам за невелику ціну.

– Як згадаю тут прожите життя, то аж страшно стає. О, як багато мати вистраждала за нас. Та ми вижили, – говорила Оксана до сусідів.

Минуло п'ять років. Після Великодня на Провідну неділю у селі на цвинтар зійшлось багато людей з усього села, щоб помянути своїх родичів, близьких і знайомих. Біля однієї занедбаної могили стояв сивоголовий дідусь в темних окулярах і з піднятими руками вгору шептав молитву. До нього підійшов такого ж віку чоловік і запитав:

– Петре, це ти?

– Так, а хто це питає?

– Дмитро, твій сусід, не впізнав? – подаючи

руку, чоловік витирав непрохані сльози: – Де тебе носило?

– На Камчатці служив, у морфлоті. Там і залишився. А це вирішив відвідати маму, хоч би в могилі. Ще вчора мені показали сусіди, де її поховали, та, на жаль, не бачу Божого світу, осліп на старість...

– Чому ніколи не приїхав до мами? Ми завжди тебе згадували. Я навіть писав від мами твоєї листи, але відповіді не було. А вона так тебе виглядала і часто говорила: «Якби приїхав мій Петро, полегшало б». Так і не дочекалась. Але ми її гарно похоронили, зі священиком. За похорон можеш бути спокійний.

І тут у Петра щось немовби прорвалось у грудях, і він почав в гіркому плачі виявляти каяття і жаль: «Матінко рідна, прости нас, нерозумних дітей твоїх! Ти протягом свого життя старалась, щоб нам було якнайкраще. Чи розуміли ми це? А, може, не хотіли розуміти... Ти віддавала останній шматок хліба і часто лягала сама голодною спати. А ми цього не цінували. Чому? Ось я навіть тепер відчуваю твою материнську любов, твої спрацьовані худі руки, засмучені очі і теплі слова. Ти постійно молилась і благала в Господа щасливої нам долі. Ти зігрівала нас в найважчі часи своїм материнським теплом. А ми про це забули чи не хотіли пам'ятати. Прости нам, дорогенька матінко! Можливо, наша вина, що живемо в такому світі, де люди забули про святого Бога. А Ти, Господи, у Своєму милосерді прости нас, нерозумних дітей, а матері відкрий двері Небесного Царства».

Коли Петро говорив слова каяття, багато людей підійшли ло нього, і дехто, слухаючи, втирав свої сльози. Адже всі перед батьками щось винні.

– Тож все таки дійшов до тебе мій лист? – запитував Василь.

– Листи перехоплювала моя дружина і мені їх не показувала, а переконувала, що у матері є свої дочки, тож нехай піклуються нею. А кожна зі сестер дивилася на іншу, шукаючи причин, чому не може прийняти матір у своїй хаті. Що й говорити: всі ми винні. І тільки після того, як моя жінка померла (на рак захворіла, небога), віднайшлися листи, які писала чи диктувала мама. І коли мені прочитали їх, бо я вже почав зір втрачати, то такий жаль мене пройняв, що не міг собі простити цього. Я думав, що сестри дійсно до мами приїжджають, але це було не так. Боже, прости мені грішному! Тоді я покликав одну знайому жінку і попросив написати листа до нашої сільради. Я диктував, щоб мені відписали правдиво, що і як з моєю мамою. Прийшла відповідь, за що дуже дякую, що минає п'ять років, як маму похоронили. Тоді вирішив: що б не сталось, а приїду до свого села і хоч на могилі за упокій своєї матері помолюсь, бо батька, як ви знаєте, розстріляли, а де могила – Бог святий знає, – закінчив свою сповідь Петро і розвів руки.

Можливо, як ніколи раніше, Петро збагнув тепер велич своєї матері, в материнстві якої криється незбагненна тайна жертви.

Люди розходились з цвинтаря до своїх домівок, кожен зі своїми думками. Дмитро взяв свого друга Петра за руку, і вони разом пішли на садибу, де він народився останній. Дмитро мовив:

– Повертайся, Петре, на рідну землю, бо, як говорить наш поет, «в своїй хаті своя правда, і сила, і воля…»

– Мабуть, Дмитре, ти правий, бо життя швидко проминуло, а чужина, як та мачуха, не дала доброї долі. А тут відчуваю, що я хоч бідний, але знаходжусь між рідними людьми, тож хотів би спочити на цвинарі біля своєї матері. Та на все Божа воля. Тут дихати легше і вода оздоровлює, пташки співають, роса освіжає, а люди звеселяють. Так завжди говорила моя мати, яка, не зважаючи на гірку долю, завжди співала, а потім молилась Богові...

Мати – це троянда, в якої є свої терпіння-колючки. Терпить вона при народженні дитини, жертвує своїм здоров'ям, поки діти в колисці, а коли вже виростуть, то переживає за їхніми вчинками, за кожним кроком. І так – аж до самої смерті. Та й після смерті вона залишається матір'ю. Цього дару Бог не відбирає від неї. Будучи у вічності, мати пам'ятає про своїх дітей і молиться за них більше, ніж ми це собі уявляємо.

Серед матерів усього світу несли і несуть чи не найважчі хрести українські матері. Як українська пісня милозвучна, так і нехай наша мати сіяє світлом доброти і побожності. ■

ОДРУЖЕННЯ З ЛЮБОВ'Ю

Віра ІЛЬНИЦЬКА (Дрогобич)

Ця новина швидко облетіла містечко. Про неї говорили усі: від малого до великого.

– Нарешті, – казали одні, – нарешті Вона одружується, бо ж не вік у дівках ходити.

– І нащо їй це здалося? На перехресті своїх літ… Краще вже так віку доживати, – не погоджувались інші.

А Вона не слухала нікого. Жила так, як і раніше, немовби нічого не сталося. Здавалося, що інші більше переймалися, ніж Вона сама. Була спокійна, радісна, тільки очі… Так, лише очі видавали Її: були щасливі, ні, просто світилися Любов'ю!

То правду кажуть, що очі видають найпотаємніше, що в серці.

Лише інколи була задумана…А люди перешіптувалися, осудливо кивали:

– Своєю любов'ю гірко змучена!

Не розумів її ніхто. А Вона терпеливо і доброзичливо вислуховувала усіх:

– Як це: одружитися з Любов'ю?

– Кому молодість, красу віддати?

– Що ж це за одруження без прав?

– Чужих дітей любити, які не назвуть тебе мамою?

– Навіщо це: бути усім для всіх, але не мати де голови прихилити?

Не ображалася, бо розуміла, що Любов може зрозуміти той, хто сильно любить!

Працювала тоді, коли інші відпочивали…

Підтримувала найбільш знесилених та впалих духом…

Ніжною турботою обіймала найбільш скалічених…

Була доброю безіменною мамою для незліченних дітей…

Співала, сміялася, була щаслива з чужого щастя…

Була багатою на непомітні, але найкоштовніші скарби…

Жила любов'ю…

А після довгих заручин пішла до вівтаря, де чекав Господь, і Її вірне серце, молячись, рішуче сказало: «Так!»

Була по-справжньому щаслива, бо знала, що Її любить Той, хто є Любов…

Не бійся одружитися з Любов'ю! ■

КРЕХІВСЬКИЙ СВ. МИКОЛАЙ

ЗАПРОШУЄ
НА ЩОРІЧНИЙ ВІДПУСТ
21-22 ТРАВНЯ 2011

21травня

13:00 процесійний похід до джерела (осв'ячення води)

16:00 хресна дорога

20:00 велика вечірня з литією (відпустові площі)процесійне винесення Чудотворної ікони св. Миколая

22:00 св. Літургія (відпустова площа)

22 травня

00:00 нічне чування для молоді на відпустовій площі провадять бр. василіяни нічне чування у храмі Преображення Господнього

- акафіст до св. Миколая
- молитва за покликання до священичого і монаршого стану
- вервиця з розважаннями
- канон св. Миколая

08:00 утреня (відпустовій площі)

молебень до св. Миколая

10:00 Архиєрейська свята літургія, яку очолить блаженіший Сятослав, глава УГКЦ

ПОДЯКИ

Найщирішу подяку складаю Господу Богу у Святій Трійці, Матері Божій, св. апостолу Юді-Тадею, всім святим за вислухані молитви і щасливе народження моїх внучат, які народилися здорові, гарні, розумні, за те, що наша внучка Іринка вступила у Львівський університет ім. І. Франка.

За відмовлення 40 днів Акафісту Пресвятій Богородиці та Акафісту (40 днів) святому мученику Боніфатію, мій син вилікувався від тяжкої, здавалося б невилікованої недуги.

Вірю, що тільки щира молитва і велика віра допомагає в одержанні ласк.

Молімося, бо молитва «мури ломить».

Йосафат Голубець,
м. Добромиль, Львівська обл.

Шановні працівники редакції журналу «Місіонар». Хочу Вам сердечно подякувати за кожен номер журналу. Вже багато років я перебуваю в Іспанії, на заробітках. Мої діти зі Львова передають мені журнал «Місіонар», який я завжди перечитую по кілька разів, а потім його читають інші заробітчани, які є парафіянами нашої церкви в Мадриді. У журналі ми черпаємо духовну науку, дізнаємося про новини у Церкві в Україні, і тоді стає легше на серці.

Хочу скласти особливу подяку за вислухану молитву святому Юді- Тадею.

Кілька місяців тому я втратила працю, отож, щиро зверталася за допомогою до св. Юди-Тадея. І моя молитва вислухана, Господь допоміг мені знайти нове місце праці. Я дякую Богові за Його опіку, за те, що Він по-батьківськи опікується і провадить моїм життям.

Ще раз дякую за «Місіонар». Нехай Господь провадить Вас у його видавництві, нехай благословить усіх дописувачів та читачів.

З вдячністю заробітчани з Мадриду,

Катерина Проць

Через журнал «Місіонар» хочу скласти подяки за безліч отриманих ласк. Господу Богу, за Його велике Милосердя, Матері Божій Кохавинській, Зарваницькій і Неустанної Помочі, св. Анні, св.Йосифу, св. Юді-Тадею, св. Бенедикту, св. Антонію Падевському, св. Філомені, св. Йосафату і всім святим і бідним душам у чистилищі і 2000 тисячам убієнним у Страдецькій горі. А ще хочу подякувати Господу Богу за нашого духовного отця Романа, за Його невтомну працю на духовній ниві, за Його молитви і мудрі поради, за духовну літературу і журнали «Місіонар», які отримуємо кожен місяць вже більше 10 років. І ще хочу подякувати своїм товаришкам за молитви і добрі поради в трудні хвилини: п. Ользі Степанівні, Наталі, Марії. Дуже хочу попросити читачів журналу «Місіонар», якщо Ваша ласка, помолитися за примирення двох сестер, яке триває дуже давно хоч одне «Богородице Діво». А я буду Вас згадувати в своїх молитвах.

Ісус сказав: «Просіть і вам дасться, Мені легше дати багато, як мало».

Ніколи не втрачайте надії, бо Господь бачить наші немочі, знає потреби і дає нам щонайліпше, але ми часом не розуміємо.

P.S. Молитовно буду дякувати всім, хто причинився до друку мого листа.

Любов Долик,
с. Смогів, Жидачівський р-н, Львівська обл.

На сторінках часопису «Місіонар» складаю щиру подяку Всемилостивому Господеві, Пресвятій Богородиці, святому апостолові Юді-Тадею, Ангелу Хоронителю, святому Тарасію, святим та блаженним, душам у чистилищі, Небесним Силам за допомогу у щоденному житті, щоденній праці і Божу піку над рідними і близькими і за всі ласки і щедроти.

Тарас Якимів,
м. Болехів, Івано-Франківська обл.

Дорогий журнал «Місіонар», через Вас хочу подякувати всім до кого я молилася і молюся за все те, що вони для мене і моєї сім'ї зробили, і прошу про подальшу опіку для мене і моєї сім'ї

Юля Кутинська,
м. Золочів, Львівська обл.

Складаю щиру подяку святому апостолові Юді-Тадею за отриману ласку. Цей великий апостол випросив у Господа ласки для мене (допоміг справлятися із завданнями на роботі та дарував мир і злагоду в моїй родині).

Володимир Галько,
с. Суховоля, Городоцький р-н, Львівська обл.

КРОСВОРД «ЛЬВІВ – 755»

Підготувала Леся ШТИКАЛО

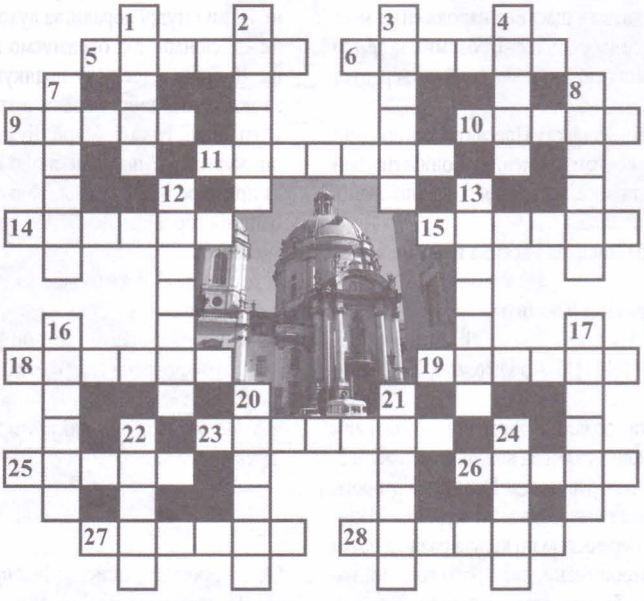

По горизонталі: 5. Архітектор Вірменського собору Успіння Пречистої Діви Марії у м. Львові. 6. Австрійський скульптор, автор скульптур на площі Ринок. 9. Анна … – автор вірша «Найкраще місто на Землі». 10. Назва Львівської книжкової фабрики. 11. Український архітектор, вершиною творчого досягнення якого став собор святого Юра у м. Львові. 14. Назва декоративної завіси Оперного театру. 15. Видатний український письменник, автор «Захара Беркута», який жив і творив у місті Лева. 18. Опера Ж. Бізе, одна із прем'єр оперного театру. 19. Місцевість на Львівщині, де поховано князя Лева. 23. Скульптор, автор пам'ятника Адаму Міцкевичу. 25. Скульптура, що прикрашає фасад оперного театру. 26. Назва однієї із скульптур на площі Ринок. 27. Хор «Християнська …» при церкві святого Онуфрія у Львові, який недавно відзначив своє 20-річчя. 28. Періодичне, друковане на великих аркушах паперу видання, яке містить різноманітні матеріали про поточні події суспільно-політичного, культурного та економічного життя.

По вертикалі: 1. Директор Львівської галереї мистецтв, лауреат Національної премії імені Т. Шевченка, мистецтвознавець – … Возницький. 2. Глибоко-психологічна драма створена заньківчанами до 135-ліття від дня народження Митрополита Андрея Шептицького. 3. Видання часопису «Літературно-науковий …» М. Грушевським, І. Франком, О. Маковеєм, де друкувалися визначні українські письменники і науковці (1890-1919 р.р.). 4. Установа, організація, що здійснює сценічні вистави певним колективом артистів. 7. Кантата-симфонія Станіслава Людкевича. 8. Стилістичний напрям у європейському мистецтві кінця XVI ст. – середини XVIII ст. 12. Приміщення, де експонують твори мистецтва. 13. Архітектурна пам'ятка Львова (музей зброї). 16. «Посеред гір, серед рівнин барвистих … заснував славетне місто, назвав його іменем сина – Лев і став в тім краї першим королем» – автор поет-пісняр та композитор Ярослав Музика «Король Данило». 17. Європейська столиця, де навчалася Олена Кульчицька. 20. Граф, на кошти якого була, встановлена статуя Матері Божої у центрі міста 1862 року. 21. Актор, режисер, педагог, засновник театру «Березіль». 22. Вуйцик В.Г. – … книги «Державний історико-архітектурний комплекс Львова». 24. «Тож, красуйся, рідне …, любе місто – місто Львове! Моя пісне, моя доле, моя радосте й любове» (Круковська Володимира «Любе місто»).

Відповіді на кросворд «ВЕЛИКОДНІЙ ДЗВІН», опублікований у числі за квітень 2011 року:

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 5.Христос. 8.Кедрон. 9.Пітьма. 13.Пастернак. 15.Честь. 16.Хітон. 17.Камінь. 18.Осанна.
ПО ВЕРТИКАЛІ: 1.Ангел. 2.Добро. 3.Автор. 4.Четвер. 6.Сонечко. 7.Смуток. 10.Бажання. 11.Радість. 12.Страх. 14.Пісня.

НОВІ ВИДАННЯ ВИДАВНИЦТВА «МІСІОНЕР»

Вл. Софрон Мудрий, ЧСВВ
НАГІРНА ПРОПОВІДЬ ІСУСА ХРИСТА.
– Львів: Місіонер.

Нагірна проповідь Ісуса Христа – це перлина Євангельських повчань. Вона є справді «Нагірною», тобто підноситься своїм змістом і духом понад усі вчення всіх визначних філософів, гуманістів, пророків, моралістів. А головне: Нагірна проповідь Ісуса Христа вчить нас найзаповітнішого – бути щасливими вже тут, на землі, і там – у вічності.

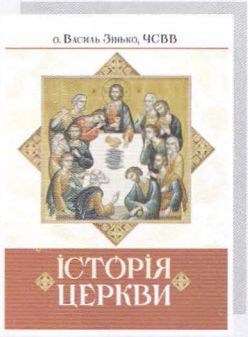

о. Василь Зінько, ЧСВВ
ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.
– Львів: Місіонер. – 128 с.

Історія Церкви бере початок від часу, коли Христос заснував Свій інститут благодати, й аж до кінця віків. У книзі ревного душпастиря, людини-енциклопедії, талановитого письменника о. В. Зінька читач віднайде відповіді на важливі питання про історичні постаті й події, що мають незаперечний вплив на розвиток усього людства.

Вл. Софрон Мудрий, ЧСВВ
ДУХОВНІ БЕСІДИ.
– Львів: Місіонер. – 168 с.

Духовні бесіди єпископа Софрона Мудрого, ЧСВВ, допоможуть священикам монахам і мирянам (саме їм адресована ця книга) бути витривалими, мужніми, сповненими Духа Святого. Бо Апостольська сила і снага діє і сьогодні, як і дві тисячі років тому.

о.Маркіян Когут, ЧСВВ
ДО НЕБЕСНОГО ПРЕСТОЛУ.
Релігійні сценарії.
– Львів: Місіонер. – 128 с.

Книжка о. Маркіяна Когута, ЧСВВ оригінально відкриває епізоди з життя нашого народу, містить розробки сценаріїв до свят літургійного року. Кожна сценічна картина ставить перед нашими очима різні персонажі, які повніше та яскравіше розкривають смисл подій з історії спасіння.

З ПИТАНЬ ПРИДБАННЯ ЛІТЕРАТУРИ

звертатися за адресою:
вул. Б. Хмельницького, 40

тел.: 0952602157, (032) 272-90-80
http: www.missioner.com.ua

Папа Іван Павло II
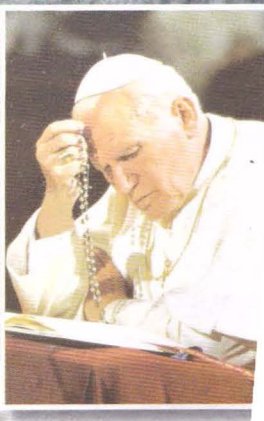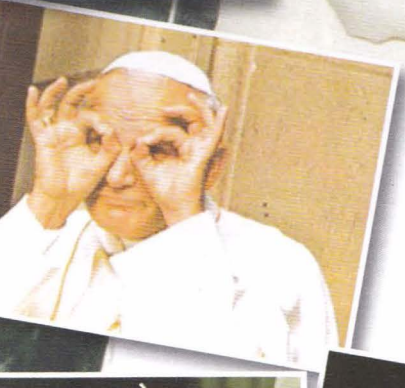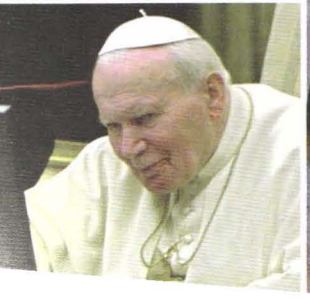
Завжди з нами!!!